

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duker Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Hofmeister, Schalek, Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat, in Ham-
burg: Maroy & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă armonioasă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagină a 8 a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 25)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 135.—Anul LXII.

Brașov, Duminică 20 Iunie (2 Iulie).

1899.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1899

se deschide nou abonament, la care
invităm pe toți amicii și sprijinitorii
fioiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 „
pe trei luni 3 „
pe o lună 1 „

Pentru România și străinătate:

pe un an franci, 40
pe șase luni „ 20
pe trei luni „ 10
pe o lună „ 3,50

Abonamente numai la numărul poporal
de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 „

Pentru România:

pe un an 8 franci,
pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea.

O chiămare a dascălilor.

Cu săptămâna acesta se încheie
erăși munca unui an școlar și cu
mult interes urmărim rezultatele ei cu
toții, câți avem inimă și pricepere pen-
tru înaintarea tinerimei noastre în învê-
țatură, pentru creșterea și pregăti-
rea ei, ca să potă sta față luptelor
vieții și să fiă capabilă de fapte
bune, folositoare și nobile.

In mijlocul greutăților și piedeci-
lor, carî nu s'au împuținat, ci au
mai crescut, putem dice, că dască-

limea dela toate școlele noastre mai
marî și mai micî, ni-a dat și de as-
tă-dată probă de un zel, stăruință
și abnegare, ce merită totă lauda și
recunoștința poporului pentru a că-
ruia înaintare și bunăstare ostenește.

Dér n'am voi binele nici al das-
călilor, nici al școlărilor și nici al
școlălor noastre susținute cu atâtea
jertfe de bravul nostru popor, decât
am dice, că au ajuns culmea chiă-
mării lor și că n'ar mai lăsa nimic
de dorit. Chiar împrejurarea, că
avem a ne lupta cu atâtea neajunsuri,
mai ales în ce privește neîndestuli
torele mijloce în toate direcțiunile ac-
tivity noastre, ne arată, că multe,
fôrte multe se cer încă pentru a
puté dice, că învățământul nostru
național correspunde pe deplin cerin-
țelor tot mai marî ale timpului.

Nu vom intra astăzi în amê-
nunțele scăderilor și a neajunsurilor,
ce s'au dat pe față și la esamenele
din anul acesta; ele sunt în cea mai
mare parte o moștenire din trecut,
de care n'am putut scăpa mai ales
din cauza urgiei ce apasă asupra
desvoltării școlălor noastre, urgia ad-
versarilor românismului.

Asupra unui moment însê vom
stăruî și de astă-dată, și acesta este
cultivarea inimii și a caracterului în
școlă. Se face ore destul de cătră
dascăli noștri în direcțiunea acesta?
Noi am primit impresiunea, că ar
trebui să se facă mult mai mult
pentru a da hrană nu numai minții,
ci și sufletului și inimii școlărilor.

Ca mărturie pentru necesitatea
unei astfel de înriurire a învățăto-
rilor. aducem părerea chiar a mi-
nistrului unguresc al învățământului
Dr. Iuliu Wlassics. Alaltăeri acesta,
luând parte la sfințirea unei noue
școle civile de stat într'o comună
maghiară, a dis între altele în dis-
cursul său: „Nu las să trecă nici
o ocaziune sârbătorească fără de-a
spune, că adevăratul învățator nu-

mai așa își împlinesce chiămarea sa,
decă nu împărtășește numai cuno-
ștințe, ci înarmeză și sufletul, inima
și caracterul tinerimei cu acele în-
susi, carî tind a face din ea băr-
bați tari de caracter, conșcii de da-
toria lor și răzimați pe propria lor
putere... Mijlocele sunt diferite pe
deosebitele scări ale învățământului.
Dér învățatorul, pe scara cea mai
de jos, ca și pe cea mai de sus,
trebuie să aibă totdeauna înaintea
ochilor, că priceperea datoriei des-
pre patriă și despre religione, des-
pre iubirea de omeni, despre tot ce
e frumos, adevărat și bun, este pe
lângă creșterea familiară de cea
mai mare înriurintă asupra formării
caracterului tinerului...“

Ministrul unguresc vorbește aici
cătră învățătorii unguri. Dér ore să
nu aibă tot același preț vorbele lui
și pentru învățătorul român. Chiă-
mat a crește fii poporului român?
Noi credem, că da. Dascăli noștri
tot asemenea au marea chiămare,
de a înriuri cu aceleași mijloce asu-
pra inimii și caracterului școlărilor
lor, făcându-i să pătrundă tot ce e
frumos, adevărat și bun, făcându-i
în tot chipul să-și iubescă limba, le-
gea, nêmul și patria, înlocuind astfel
și lipsurile creșterii din casa părin-
tăscă, sau venindu-i puternic în
ajutor.

Nici-odată noi Români n'am
simțit mai mult ca acum trebuința
de a avé bărbați cu cultura inimii
și a caracterului, carî în deplina con-
șcință a datoriei lor, să potă sta pe
piciorole proprii și să nu se încovăie,
ca trestia la ori-ce suflare a vântului.

Nici-odată dascăli noștri n'au
avut o chiămare mai mare și mai
grea, ca ađi, de a arunca sêmênța
acesta de bărbăția și de virtute în
sufletul junimei noastre, menită a
salva și a asigura viitorul națiunei
române. De vor avé înaintea ochilor,
la ori-ce atingere cu școlarii lor,

acéstă mare și sublimă îndatorire,
ei se vor face puu numai vrednici
de sfântul apostolat, ce l'au purtat
antecesorii lor pentru românism, ci
vor fi preamăriți și binecuvântați
de fii națiunei noastre din generația
în generația.

Revista politică.

Săptămâna acesta ni-a adus o
scire fôrte durerosă din Blași. Con-
sistorul metropolitan a primit, ca
ajutorul de stat să se împartă preo-
timei române unite în condițiunile
umilitore puse de guvern. Fôia bi-
sericescă din Blași vorbind despre
hotărîrea consistoriului spune între
altele, că guvernul a venit c'un „ul-
timat“ cătră autoritatea bisericăscă
în care dice, că decă nu se va ri-
dica ajutorul votat, el îl va împărți
singur cu încunjurarea ordinariatu-
lui și va lua și alte măsuri corêș-
pundătoare. Amenințarea acesta a
avut efect. Consistoriul s'a plecat și
a primit.

De-odată cu primirea acesta a
încetat în sinul clerului din archi-
diecesă mișcarea, ce se pornise cu
atâta nobil avânt în potriua argin-
ților amăgitori ai guvernului. E
vorba acum, ca la tòmna să se convôce
un sinod archidieceșan și atunci cle-
rul să desfacă—decă va vré—ceea-ce
a făcut consistoriul „sub presiunea
momentului“, adecă se ia decisiune,
că respinge ajutorul. Ce va fi, vom
vedé. De-ocamdată însă constatăm
cu durere, că e trist cum este, și că
lucrurile merg din rău în mai rău.

In ședința de Lunî a dietei s'a
votat proiectul de lege privitor la
regularea raporturilor vamale și comer-
ciale dintre **Ungaria și Austria**. Pro-
iectul guvernului a întrunit o mare
majoritate. In contra lui n'au vo-
tat, decât cei câți-va kossuthiști și
ugroniști.

FOULETONUL „GAZ. TRANS“.

Istoricul închinării mănăstirilor ro- mânesci și abusurile călugărilor străini.

D-l G. M. Ionescu, licențiat în
teologie dela facultatea de teologie
din București, tratéză cestiunea mănă-
stirilor închinare într'o broșurică
mică în întindere, însă bogată în cu-
prins. Pentru răspândirea adevărului
istoric, reproducem vre-o câte-va ca-
pitole, și anume după cum urméză.

Călugării greci în Principatele române.

I.

Când au început să vină călugării
greci în Principatele române? N'avem do-
cumente negru pe alb. Istoria ne-au păstrat
numele și epoca venirii unora dintre
cei întâi. Probabil c'au început să vină
fôrte de timpuriu, de-orece am vedut, că
deja la 1496, erau o multime de mănăstiri
închinare în Orient. La început ei veneau
cu desăgi pe spate, încovăiați de greută-

țile miseriei locale și de cele provocate de
persecuțiunile Turcilor. Când ajungeau la
Dunăre, n'aveau alt cuvânt pe buze, decât
cuvântul „elemosini“. Bunul și ospitalierul
popor românesc îi primia cu dragoste, îi
ajuta cu multă dărniciă pentru motivele,
că erau frați de aceeași credință pe de o
parte, ér pe de alta, că mai erau și perse-
cutați de Turci. Călugării nu veneau nici-
odată cu mâna golă, ci aduceau pentru cre-
dincioși: metanii, iconițe, cruciulițe, dér
mai cu sêmă moște și lemn sfânt. Cu ase-
menea obiecte se făcea în tot-déuna parale.
Lemnul sfânt însê nu-l dădeau părinții de-
cât pe bani. Gherman, egumenul Văcăres-
cilor, rógă pe patriarhul din Constantinop-
ol să-i trimită lemn sfânt pentru fiul ba-
nului Ghica Costachi și Crețulescu fost agă,
și „făgăduesc, decă le veți trimite, că vor
da ceva ajutor. Decî decă vor da, le dau,
altfel nu le dau“.

Dér cel care a strîns bani mulți cu
lemn sfânt este Kesarie Daponte, un scriitor
talentat, care a trăit mulți ani în țările
române.

De câte-ori venea un călugăr și se
deducea la cașcavalul românesc și apuca
să bea apă din Dâmbovița, căci și pe atunci
era ca și ađi tot

Dâmbovița apă dulce
Cine bea nu se mai duce.

Decă se ducea călugărul îndêret, apoi
nu se ducea cu scopul să rămână la me-
tania lui, ferescă Dumneșeu! Ci se mai
aducă și pe alți frați de ai lui într'u negru
miseriă, și decî începură a năvăli în Prin-
cipatele române, „de prin țările depărtate
„ale Alexandriei Egiptului, de pe la mun-
tele Sinai al Arabiei; veneau de prin An-
tiohia și de prin Kilikia, din Anadonia
„și din Capadochia, din Iviria și din Cele-
siria, nu mai vorbesc de Țarigrad și de
„Ayov“ O-os — de Sfântul Munte, de aci
„veneau mereu, căci era mai aproape“.

Veneau mereu, căci vestea despre os-
pitalitatea românescă și binefacerea dom-
nitorilor români, se răspândise în tot Orien-
tul. „Noi — dice Atanasie patriarhul An-
tiochiei — dela marginile pământului...
„auđend de virtuțile tale, am alergat și am
„venit cu totă graba (ba bine că nu) în
„acéstă prea fericită țără, ca să vedem și
„să aflăm în faptă ceea-ce am auđit de de-
„parte... Venind dér și vedend însi-ne și
„încredințându-ne, am aflat mai multe și mai
„mărețe lucruri, de câte am auđit“.

b) Se mai svonise în Orient, că Prin-
cipatele Române sunt pline de comori. Un

țeran român din Transilvania descoperise
în malurile riului Sargețiu o comoră de
vr'o 400,000 moneđi de aur cu efigia
lui Lisimac, regele Traciei. Un călugăr grec
înmănéză Mitropolitului Românilor din Ar-
deal, Ilie Iorest, o listă de toate locurile pe
unde sunt comori. Acéstă listă, după de-
tronarea Mitropolitului Iorest, cade în mâ-
nile lui George III Racoți. Naivul Ungur
puse să sape pe la locurile indicate, dér
înzadar.

Chiar deșteptul Principe al Munteniei
Alexandru Ipsilanti nu era scutit de ase-
menea credințe „și a dat voe — dice Dio-
nisie Eclesiarhul — ca ori cine ar sci, că
„sunt unde-va bani îngropați în pământ, să
„sape, și găsind ceva să arțe și la dom-
„niă, din care voe s'au pornit lumea la
„săpat de ș'a rupt ôsele răsturnend pâmên-
„tul și ziduri vechi“.

c) Se mai răspândise vestea, că Va-
lachia este o țără, cum nu se mai află sub
ceriu. „Am venit și am vedut Tergoviștea,
„scrie Kesarie Daponte cătră marele boer
„Dudescu, și am đis: fala universului este
„Valahia, frumusețea Europei este Valahia.
„Dumneșeu a făcut totă lumea fără a se
„cugeta de loc, pe tine însă socot cu ma-
„rea sa îngrijire! Ceriul și pământul fără

Slovacii din partea de miază-noapte a Ungariei s'au pus în mișcare. În două locuri au convocat **întâlniri populare**, în care fruntașii slovaci țin poporului vorbiri asupra deosebitelor legi, ce privesc drepturile poporului. O astfel de adunare s'a ținut în orașelul *Modra*, care a fost foarte bine cercetată și a avut o bună reușită. S'a vorbit despre dreptul electoral dietal și în comitat, despre dreptul de reuniune și de adunare, precum și despre libertatea presei, apoi despre revisuirea legilor politice bisericesci și despre legea de naționalitate. — O altă adunare este convocată pe ziua de mâine, **Duminecă 2 Iulie n.**, în **Turoș-St.-Mărtin**, la care de asemenea vor lua cuvântul fruntași slovaci.

*

Sâmbăta trecută, 24 Iunie n., s'au deschis în Bucuresci **Corpurile legiuitoare române**. M. S. Regele, încunjurat de principele moștenitor și de miniștri, a dat cetire mesagiului tronului. Mesagiul salută reprezentățiunea națională, care a fost convocată în sesiune estra-ordinară pentru a procedea la verificarea titlurilor și la constituirea puterii legiuitoare. Cu adâncă mâhnire constată mesagiul, că în unele părți ale țării recolta anului acestuia a fost compromisă. Din pricina acesta guvernul va propune măsuri pentru a se veni în ajutorul țăranilor. Cât privește relațiunile cu străinătatea, mesagiul constată, că România este și de astă-dată în raporturi amicale cu toate puterile. — După cetirea mesagiului s'a deschis sesiunea estra-ordinară a corpurilor legiuitoare și s'a procedat la constituirea camerelor.

*

Góna în contra Românilor din **Bucovina**, dăr mai ales în contra organului național „*Patria*” din Cernăuți, nu vré să înceteze. Fiă-care număr al „*Patriei*” este confiscat. Așa a fost confiscat numărul de **Duminecă** al ei, peste jumătate din articolul prim, și un articol apărut în *diarul* „*La Roumanie*” în favorul fraților bucovineni. Din numărul de **Miercuri** cu data de 16 (28) Iunie, a fost confiscat întreg articolul prim, în care se vorbise despre procederea guvernului local față de votul de neîncredere, ce i-l'a dat adunarea deputaților români prin cunoscuta rezoluțiune, pe care am publicat-o și noi în întregul ei. Tot în acest număr „*Patria*” mulțumind călduros diarelor dela noi și din Ro-

mânia pentru sprijinul moral ce-l dau fraților bucovineni luând în apărare dreapta lor cauză, publică unele pasaje din articolul „*Gazetei Transilvaniei*” dela 22 I. c., în care vorbesc despre persecuțiunile din Bucovina, dîcînd, că din cauza censurii nu pôte publica articolul întreg. Cu toate acestea au fost confiscate și aceste pasaje din articolul nostru.

Mult sânge rău și multă amărăciune produc în sinul fraților noștri din Bucovina aceste persecuțiuni, și amărăciunea crește vîdînd ei, că răuvoitorii prigonesc tot ce e românesc în Bucovina, prigonesc tricolorul român, tinerii români bravi sunt dați afară din universitate, unii din ei espulsați, ér ca vîrf la toate sunt distinși cu medalii ómeni, cari n'au altă vrednicia, decât că lovesc și calcă în picioare drepturile Românilor și-i batjocoresc fără sfială. Dér sperăm firm și tare, că dușmanii românismului din Bucovina vor fi înfrânți de statornicia și țăria de suflet a fraților noștri în lupta grea, ce au s'o ducă cu ei. **Dumnezeu** s'le ajute!

*

Din străinătate sosesc sciri foarte grave. În **Francia** s'a constituit, ce-i drept, ministerul și la începutul săptămînei s'a și prezentat înaintea parlamentului. Guvernul acesta nou însé pare a nu fi de durată lungă. Chiar în prima ședință el, propunîndu-se un vot de încredere, n'a putut întruni decât o majoritate de 25 voturi. Au votat în contra lui și republicanii, cari nu-s mulțumiți cu stările de aci. Spiritele în Francia sunt turburate de nenrocita afacere **Dreyfus**, căpitanul evreu esilat pe insula **Dracului**, care în urma hotărîrii mai noue a tribunalului suprem, va fi readus în țără pentru a fi din nou judecat înaintea tribunalului militar din **Rennes**. Acest proces se va pertracta la începutul lunii Iulie. **Dreyfus** este pe drum spre Francia.

*

Cu mult mai grave și mai amenințătoare sunt stările în **Belgia**. Guvernul belgian vré să introducă o reformă electorală, care deși susține votul universal, totuși desființază scrutiniul pe listă. Cu măsura acesta nu sunt de loc învoite așa dizele partide înaintate (socialiștii, radicalii și o parte din liberali), cari vîd în acest proiect o împiedecare a lor de a intra în număr mai mare în parlament. Din cauza acesta socialiștii au făcut obstrucțiune în cameră în

potriva reformei și au provocat mari scandale în parlament. Ei au ațîțat însé și poporul. De câte-va zile **Bruxella**, capitala Belgiei, este teatrul celor mai mari demonstrațiuni cu caracter revoluționar. Alaltăeri s'a ținut o mare adunare de protestare la care au luat parte peste 20,000 de ómeni. S'au ținut vorbiri revoluționare. Intre altele unul dintre vorbitori dîse: „Revoluția ni-a dat constituția, revoluția ne va și susține-o”. Demonstrații au voit să pîtrundă în palatul regal, dăr a intervenit armata și poliția. Cu prilejul acesta s'au petrecut scene adevărat revoluționare. Demonstrantii au început să ridice baricade și cu pietrele din ele au aruncat aspra armatei, care a răspuns cu glónțe din puscă și revolvere. Luptele acestea s'au repetat în mai multe părți ale orașului, cădînd raniți din ambele tabere numeroși ómeni. S'au auzit strigări de: „jos guvernul! jos regele! trăiescă republica! trăiescă revoluția!” Scirile telegrafice din urmă spun, că situațiunea e foarte primejdiosă și că e amenințat însuși tronul.

*

Aprópe tot așa de turburate sunt spiritele în **Spania**. Și aici s'a pornit o mare agitația în contra guvernului. Opoziția este în contra budgetului și pentru a îngreuna pozițiunea ministerului, a arangiat în mai multe orașe adunări de protestare. Mari turburări s'au produs din cauza acesta în **Saragossa**, unde între popor și armată au fost ciocniri sângeróse, ba s'a făcut chiar mórte de om.

Pretutindení așa dăr nemulțămiri și turburări!

Un cuvânt către cler.

De lângă Gherla, Iunie 1899.

Situațiunea bisericei rom. unite este astăzi grea și dimpreună cu acesta, ca fiind în legătură firéscă, grea este și poziția preoțimei, care astăzi mai mult decât orí și când trebuie să fiă la înălțimea chiámărei sale.

Dóră nici-odată Sionul românesc nu a fost amenințat de primejdii mai mari; dóră nici-odată inimici mai astuți nu au țesut planuri mai vicelare pentru a ne încungiura cu șanțuri în cerc tot mai restrîns cetățuia Sionului, pentru a ne sparge murii cetățuei și pentru a ni-o cuceri, ca apoi în ea ei volnicé să fiă

și să ne umiléscă până unde le va plăcé.

Se recere dăr, ca pázitorii Sionului să fiă la înălțimea chiámărei lor, să vegheze ziua și noaptea și să nu se lase amăgiți nici prin promisiuni și daruri, nici prin amenințări și terorisări: „*Căci Dumnezeu nu ni-a dat spiritul temerri, ci al puterii și al iubirei și al minții sănétóse* (S. Paul II Timoth. 1, 7-8).

Deci, dăcă s'a recerut vré-odată bună înțelegere între preoțime, solidaritate, abnegațiune și postpunerea micelor interese materiale și de oportunitate interesului general al bisericei, acuma se recer toate acestea cu atât mai vîrtos, cu cât dela ținuta preoțimei atárnă mántuirea bisericei, salvarea independenței, a onorei și a vaței clerului.

Apoi la abnegațiune eroică ne îndénnă și marele apostol al gîntilor, când dîce către Timoteiu: „*Dără pietatea cu îndestulare este câștig mare: Căci nimic nu am adus în lume și este vederat, că nici nu putem a scóte ceva dintr'énsa. Dără avînd hrană și îmbrăcăminte, cu aceste să fim îndestulați. Er cei ce vor să se îmbogățéscă cad în ispită, și în cursă și în multe poste nebunesci și vătémátore; cari cufundă pe ómeni în perire și perđare. Căci iubirea de argint este rădcîna tuturor réuțăților, pe cari unii rávîndu-o au rátcîit din credință și s'au încurcat în multe dureri.* (Ep. I. către Timot. 6. 6-11.)

Er istoria bisericei creștine este plină de exemple de abnegațiune începînd dela esemplul cel mai sublim al **Dumnezeu-Omului** și al martirilor, al acestor eroi ai bisericei, și până în zilele noastre.

Și chiar istoria bisericei noastre românesci ni-a înregistrat hotăriri eroice și exemple de abnegațiune până la martiriu.

Să ne ridicăm deci privirea în sus și să căutăm printre șirurile veacurilor și vom afla exemple de însuflețire nobilă, cari ne vor îndemna și pe noi să fim solidari și să respingem ispita, care astăzi ni se prezentă sub formă de ajutor, în realitate însă e preț de cumpărare a demnității noastre, a independenței noastre, a consciinței noastre, căci se pôte statori acioma, că al cui este clerul, a aceluia este biserica și viitorul poporului, pe care respectiva biserică îl crește și-l conduce pe cărarea vieții, îl mîngăie și-l fericesce.

Da! Istoria bisericei creștine este isvorul nesecat, din care putem să ne însuflețim, ca să respingem și pe viitor orí-ce ispită, ce ni-s'ar in-

„ostenelă, cu tine însé socot ca ostenit... „Fala universului, Valahia, frumusețea Europei Valahia!, liveđile tale-s pretutindení, „stupii tîi în tot locul; ca frunzele-s boii, „ca stelele-s oile, ca nisipul caii... că-prióre câte voesci, șoimi căți 'ți place, „de epurí și cîinii se satură. Bună-i Moldova, dăr mai bună-i Valahia. Bună-i Polonia, dăr mai bună-i Valahia. Mândria „romeilor (grecilor) Valahia! Intestinele pămîntului tîu sunt adevérată mană; pân-tecele tîu e bucuria și din țite curge în „adevăr miere și lapte și din cóspele ei „apa cu aur curat și lucitor, acesta 'i rar! „Pieptul îmbrăcat cu temple, spatele cu „mănăstiri, umerii sîi cu grădini... Din „frunte, ca din răsărit apare Bucurescii, „auritul Bucurescii, dulcele Bucurescii etc.“. Cam astfel erau ideile călugărilor greci despre țerile noastre. Când ei veneau aci, Români îi primeau cu dragoste, îi miluiau cu galantonie și prin acesta chiámău ei singurí pe Greci în țerile lor, cređînd că se pun la adăpostul unei mai mari sfințenii! Români au îmbrățișat în tot-déuna grecismul — după cum îmbrățișase și slavonismul — de câte-orí s'au prezentat sub mânia religiei.

G. M. Ionescu,
licențiat în Teologie și în literé.

Résboiul dela Troia.

Din „*Istoria Lumii*” Partea II, talmă-măoită de preotul *Const. Morariu* din Bucovina.

În țera Misiei din Asia-mică se află orașul Troia. Orașul acesta era capitala poporului, ce se chiáma *Troianii*. Dela Troianí ni a rămas cea mai frumoasă dintre toate poveștile grecesci, anume povestea despre „*résboiul dela Troia*”, séu „*résboiul troian*”. Étă ce spune povestea aceea:

Priam, regele Troiei, a avut doi fi, anume *Hector* și *Paris*. Fiuul cel mai mic, Paris, a călătorit odată cu corabia dela Troia la Grecia și a ajuns până la țera Laconiei din peninsula Pelopones. Acolo el a mers în ospetia la Menelau, regele din Sparta. Menelau l'a primit pe óspele séu cu totă cinstea, pentru-că nu scia nimic de gândurile lui cele rele. Dără într'o đí, nefiind Menelau acasă, viclénu Paris i-a răpit, séu i-a furat pe soția sa, anume pe frumoasa Elena, a dus-o împreună cu cele mai scumpe odóre ale casei până la malul mării,

s'a pus cu dînsa în corabiă și s'a dus la Troia.

Menelau a incremenit, când și-a găsit casa pustie. El a început de-o-camdată a se văicări și a amenința, dără mai pe urmă s'a pus să gîndéscă, cum să se résbune, și a hotărît să-și aducă soția înapoi cu puterea armelor. Toți regii și toți fiii de regí ai Greciei i-au făgăduit, că vor porni la un résboiu résbunător împotriva Troiei, de-órece toți o cunosceau și o iubeau pe frumoasa Elena dîcînd, că răpirea ei este o rușine pentru totă țera grecéscă. Pe vitejii Greciei îi ademenia mai ales nădejdea, că vor pustii cetatea Troia și apoi se vor întórcé acasă cu avuțiile ei. Ei au hotărît, că locul de unde să se pornéscă cu toții de-odată, să fiă portul séu limanul Aulis din țera Beoției. În portul acela s'au adunat împreună cu óștirile lor păcălitul și păgubașul Menelau din Sparta cu fratele séu Agamemnon, care era rege în orașul Micene, apoi s'au adunat vitezul Diomedes din orașul Argos, Ajax din Salamis și Ajax din Lacria, Patroclu și Filoctet din Te-

salia, Mnesteu din orașul Atena, Idomeneu din insula Creta și încă alți mulți viteji vestiți.

Cel mai voinic și mai slăvit dintre toți luptătorii era conducătorul Mirmendonilor din țera Tesaliei, anume *Achil*. Dără în înțelegiune nici unul nu se putea aseména cu *Odiseu*, séu *Ulisse*, care era rege în insula Itaca, și cu béránul *Nestor*, care era rege în orașul Pilos din țera Meseniei. Peste o sută de mii de ostași s'au fost adunat în portul Aulis, și acestor óștiri le stau la îndémână vr'ó 12 mii de corábii, cu cari aveau să trecă peste mare până la Troia. Toți regii l'au ales comandant asupra întregiei óștiri pe puternicul Agamemnon, fără însé ca unul séu altul să și slăbéscă domnia asupra supușilor sîi.

Un vînt mare a împedicat multă vreme pornirea corábiilor pe calea spre Troia, și se dîcea, că vîntul acela e pornit de mânia deilor. De aceea l'au chiámău pe preotul Calchas și l'au întrebat, cum s'ar mulcomi mânia deilor. Calchas a răspuns, că se pôte mulcomi numai cu sângele fiicei lui Agamemnon, care

fățișă, și ce de sigur ni se va prezenta ca mâne sub forma congruei sub condiția primirei autonomiei în cadrul autonomiei bisericești maghiare latine din Ungaria, care biserica ni-a dat dovezi pipăite, că e mai mult maghiară, decât catolică, prin însuși actualul ei primat Vaszari.

Fiă, ca întreg clerul unit al provinciei metropolitane să fiă păturs de spiritul hotărârii și abnegației eroice, care ni-l arată istoria bisericești creștine, ca să se adevărească în el cuvântul S-lui apostol Paul: „Silește te a te infățișa lui Dumnezeu vrednic lucrător.” (Ep. II. către Timoth. 2. 15).

Un preot.

Listele electorale. Ca în tot anul vor fi espuse în luna această (Iulie), în toate comunele listele alegătorilor dietali, după cum au fost alcătuite provisoriu de organele oficiose, pentru-ca fiă-cine se le pôtă vedé și se se pôtă folosi de mijlocele legale în apărarea dreptului său de alegător.

Conform legii (ord. 33 din 1874) listele provisorii vor fi espuse la primării dela 5—25 Iulie st. n., ceea ce trebuie să se publice pretutindeni. Vădând cine-va, că nu e înscris în listă, séu nu după cum cere legea, să reclame în contra listei, în timpul dela 5—25 Iulie n. c. Pôte reclama fiă-care pentru persóna sa, dér pot reclama și mai multe persóna într'o singură hărtiă, alăturând documentele (cărțica de dare, extras din cartea funduară etc., prin care se dovedesce, că respectivul plătesce dare câtă se cere după lege, ca să fiă alegător). Reclamațiile se pot ceti la oficiu de orî și cine, și se pot face observațiuni contra lor dela 16—25 Iulie n. c. Atât reclamațiunile, cât și observațiunile făcute asupra lor sunt a-se adresa comitetului central și a-se preda primăriei (antistiei) séu în comunele micî notarului de cerc.

De rândul acesta, după cum dispune legea cea nouă asupra judecătorei Curiei, cei ce au rămas în restanță cu plata dării pe 1898 nu vor mai fi șterși din liste, ci au dreptul să fiă înscrisi și ei, ca și ceilalți, cari și-au plătit totă darea la timp, numai să întrunescă condițiunile legii.

Ca întotdeauna așa și acum atragem atențiunea tuturor asupra acestor prescrieri ale legii, îndemnându-i să se îngrijescă de a nu li-se știrbi dreptul de alegător și în cas de știrbire să reclame la timp, ér cei

ce știu să télcuescă legea, să le vină în ajutor celor ce nu știu, ca să știe cum și ce se facă. În fine mai observăm, că numai cei ce vor fi înscrisi în lista alegătorilor dietali, vor avé drept de alegători și în comună și comitat.

Congregațiunea

comitatului Hunedóra, ținută în Deva la 30 Iunie n. 1899

Deva, 30 Iunie 1899.

Congregațiunea de astăzi a fost una din cele mai cercetate, din câte s'au ținut aici de ani de zile. Fostul vice-span Hollaky Arthur a fost numit fișpan în comitatul Odorheului, ér protonotarul Kapcsa Gyula a trecut în pensiune; ast-fel congreagațiunea de astăzi avea să alegă doi funcționari de frunte și să suplinească câte-va posturi devenite vacante prin alegerile, ce trebuiau să se facă.

De sine înțeles, că îndată după numirea lui Hollaky de fișpan, s'au început coterșirile, căci timpul era scurt, abia 10—12 zile. Maghiarii erau mult îngrijați, căci la ambele posturi nu aveau pe cine alege, înpuținându-se în anii din urmă bărbații lor mai de ceva trebă.

Ca în toate comitatele, așa și la noi, interesele familiare de-o parte jôcă un rol destul de pécătos. Mai întâiu erau combinațiuni de-a se alege vice-span érăși un membru din familia Barcsai, dér asta nu li-a plăcut la mulți Maghiari, cari nu voiau nici să audă de așa ceva. În fine, ca totuși „dinastia” să nu cadă cu totul, s'au făcut mari coterșiri pentru ginerele unui membru din familia Barcsai și așa cu stăruința fișpanului, după mult chiu și vai, au făcut să pășescă ca candidat Mora Laszlo, deputat dietal guvernamental. O altă partidă voia să scotă pe tinerul fișgăbiru Csulay Lajos, care însă în momentul din urmă s'a retras, ca nu cumva, împărțindu-se voturile, să isbutescă Românii cu omul lor dorit.

Românii adevă se hotărâri a pune candidatura d-lui Ioan Simionaș, fost protonotar și vice-span substituit în fostul district al Zarandului și de mai mulți ani președinte la sedria orfanală în Deva. Dorința și intențiunea Românilor a fost cu atât mai justă, cu cât d-l I. Simionaș, precum se recunoscă chiar și în raportul anual, este unul din cei mai conștiențioși funcționari la administrațiunea noastră, care și ca președinte la sedria orfanală și ca în mai multe rânduri substitutul vice-spanului, a dat cele mai eclatante dovezi despre des-toinicia și capacitatea sa, ca un excelent administrator.

Ei, dér ce să-i faci, decât d-l Ioan Simionaș, pe lângă atâtea calificațiuni prețioase, este Român. Cum au aflat Maghiarii,

că Românii vor să lucre pentru reușita lui Simionaș, au pus toate în mișcare, ca intențiunea lor să se zădărnicescă. Lumea știe și cunoscă bine, ce pôte face un reprezentant omnipotent al guvernului și ce pot face peste tot, cei ce sunt astăzi în stăpânirea puterii de stat, astfel nu e nevoie să arăt și se înșir câte și câte s'au întreprins până în ziua alegerii.

Un moment caracteristic însă nu-l pot lăsa neamintit. Fișpanul, înainte de congreagațiune cu câte-va zile, a convocat o conferență intimă în cauza alegerilor de astăzi, la care a invitat și câți-va Români. În acea conferență s'au propus trei candidați: Mora Laszlo, Csulay Lajos și Ioan Simionaș. Când a venit vorba de acesta din urmă, toți membrii conferenței au recunoscut, că singur I. Simionaș ar merita să fi ales, dér unul din conferență a eșit cu farba și a declarat, că „deorece statutul acesta e stat maghiar și trebuie să pôrte timbrul maghiarismului, administrațiunea unui comitat nu se pôte concrede unui om, fire-ar orî cât de calificat și folositor, decât acela nu e Maghiar!”

În astfel de împrejurări s'au întrunit ași membrii congreagațiunii, ca să facă alegerea primului funcționar administrativ.

Fișpanul a deschis ședința fără multă vorbă. După publicarea legilor sancționate, contele Toroczky propuse, ca să se facă abatere dela ordinea zilei și în primul rând să se facă alegerea. Primită această propunere, comisiunea candidătoare a propus în locul prim pe Mora Laszlo, ér în locul al doilea pe Ioan Simionaș. Membrii români au cerut, și s'a ordonat votare nominală.

E de însemnat, că la deschiderea ședinței, membrii români au fost în număr aprôpe de o sută. Peste tot, din 516 membri ai congreagațiunii, Români abia sunt cu totul 120.

Au votat 291. Mora Laszlo a primit 251, ér Ioan Simionaș 40 voturi. Astfel Mora Laszlo s'a declarat ales și a depus jurământul.

Nou alesul, emoționat multămesce pentru încrederea pusă în densus: „Nu am umblat după acest post, dice, ci am primit să fiu ales mai cu semnă la stăruințele amicilor mei”. După câte-va frase obișnuite de patriotism și de ideia de stat maghiar, mai dice: „Fac promisiunea solemnă, că în postul meu voi fi conștiențios, drept și imparțial. Cu subalternii mei voi tracta conform purtării lor și peste tot imi voi ține de cea mai sântă a mea datoriă a respecta și a aplica legile în vigóre. Ér încât voi afla, că se vor ivi agitațiuni antipatriotice séu confesionale, prin cari s'ar conturba buna înțelegere între locuitorii comitatului, voi aplica legea cu totă rigóre.”

Liniștindu-se „éljen”-urile, luă cuvântul membrul Francisc Hossu Longin, care într'un discurs mai lung răspunde la câte-va

din declarațiunile vöbirei-program a noului vice-span. Înainte de toate dize, că o critică asupra actualui alegerii nu va face. Decă și de astă-dată dorința și nisuința Românilor a rămas desconsiderată, această o atribue regimului vitreg și netolerant, la care e supus ași elementul român din această țără. Stând în fața unui fapt implinit, Românii, cari întotdeauna au respectat și respecteză ordinea, deși cu mahnire, sunt nevoiți a lua la cunoștință alegerea noului vice-span. După-ce însă acesta în cuvântul său program a făcut atâtea promisiuni solemne, că va fi un funcționar conștiențios, drept și imparțial, rămâne, ca și Românii să-și spună cuvântul.

„Românii, dice, întotdeauna și prin urmare și în această congreagațiune, nu au cerut și nu au pretins alta, decât să li-se respecte și dreptul lor. Luptele noastre pretutindeni, și așa și în acest loc, niciodată nu au trecut marginile legii. Cât timp nou alesul vice-span va înțelegé și va voi să înțelegă intențiunea și nisuințele noastre, cât timp densus va traduce în fapte promisiunile făcute ași, fie sigur, că nu Românii vor fi aceia, cari să caute a-i pune pedeci fără rost. Dér când noi pe baza dreptului, ce-l avem, îi vom spune franc părerile și-i vom face opoziția basată pe dreptul nostru de a-l controla, să nu se preocupe și să nu esplice drept dușmăniă pășirea noastră, ci ca o datoriă sântă, ce o avem și suntem în drept a ne folosi de ea.

„A mai accentuat noul vice-span, că aflând de „agitațiuni politice séu confesionale”, cari ar fi în detrimentul bunei înțelegeri, va aplica legea cu totă rigóre. Facă-o! Dér s'o facă imparțial și fără de considerațiune, decât este vorba de Români, orî Unguri. L mai fac însă atent, că înainte de a face cel dintăi pas întru aplicarea legii, să caute réul la rădăcină, să-și câștige toate dovezile neresturnabile și să nu se ia după vorbe góle și după spusele diarelor unguresci, căci altfel nu va pute vîdeca relele. Atunci și noi, membrii români, îi vom sta în ajutor, ca să pôtă face o administrațiune bună, căci și noi acésta o vom.”

A urmat apoi alegerea protonotaru-lui. S'a ales fostul protonotar substituit Pogány Bela, ca prim vice-notar Parki Vilmos, ca solgăbiru Amos Gligor și alții.

În ședința de după amédî, la raportul anual al vice-spanului, Borecsy Kalman a făcut propunerea, ca laudele, ce i se fac d-lui Ioan Simionaș în raportul vice-spanului, să se introducă și în protocolul ședinței de astăzi; adevă mai întâiu o trântelă, (căci nici un membru maghiar n'a votat cu candidatul Românilor), apoi — o mulțimită protocolară!

Celelalte obiecte, ca de regulă, le-au pertractat și rezolvit cei rămași în număr

se chiăma Ifigenia. Agamemnon tare s'a măchnit și n'a vrut să primescă răspunsul acela, déră, decât fiică-sa Ifigenia n'ar fi fugit de cu bună vreme, ar fi jertfit'o cu bună semnă. Povestea ne spune, că o deit'a a luat'o pe copilă într'un nor și în locul ei a lăsat o capră. Capra a fost jertfită și de-odată vântul a încetat, corăbiile s'au pornit și au ajuns cu bine la malurile Troiei.

Cum s'au uimit însă Grecii, când au vădut, că Troia este întărită cu ziduri și cu turnuri înalte! Înăuntrul acelor ziduri era o oștire mare de Troiani și de alte popóre, în fruntea căreia sta fiul cel mai mare al regelui Priam, anume Hector, pe care în curagiu și în vitejă nu-l întrecea nici un Grec. Asta a fost pricina, că Grecii au cucerit orașul Troia abia după dece ani, și încă și atunci numai cu înșelăciune. Oștirile grecesci numai rar puteau să fiă toate la un loc, de-ore-ce le lipsea hrana, séu proviantul. De obicei ele se imprăștiu în cete prin țără, căutând vite și alt nutreț. Unele cete au început a și prăda

mai ales insulele învecinate, éră o parte o oștirilor trebuia să lucre pământul.

Partea aceea din oștiri, care era menită să impresure cetatea Troia, și-a făcut o tabără mare cu mulțime de colibi și de corturi și împrejurul taberei a săpat șanțuri adenci și late. Corăbiile și-le-au tras Grecii pe uscat și le-au pus ca în forma unui zid. Bătăliile între amândouă părțile dușmane se întâmplau pe șesul cel întins dintre corăbiile Grecilor. Conducătorii se luptau de obicei de pe caréle de rășboiu, ce erau trase de doi séu trei cai, ostașii de rând se luptau ca pedestrași, éră cavaleria încă nu era cunoscută pe vremea aceea. Armele întrebuintate în luptă erau pe atunci lăncile, adevă nisce bote lungi de lemn cu cuie mari și ascuțite de fier la un capăt, apoi erau săbiile, praștiile séu prôștele și arcurile cu săgeți. Decă pe timpul luptei armele se stricau, atunci ostașii începeau a arunca cu pietrii unii asupra altora. Luptătorii aveau și scuturi, anume pe cap coifuri înalte de aramă, pe

pept zale și pe picioare șire de aramă, éră în mâni aveau paveze mari de piele de vită învelite tot cu aramă. Rânduiala séu ordinea de bătaie era încă neregulată, de-orece ostașii nu se luptau în cete deosebite după soiul armelor, ci amestecați cu toții la un loc.

Conducătorii aveau în luptă greutatea cea mai mare. Isbânda o hotăria de multe-orî numai vitejia lor. Pe când se aflau adevă liniile dușmane față în față, de-odată un conducător eșia dintr'o parte pe carul său de rășboiu în mijlocul câmpului de luptă, lăuda cu glas tare némul din care se trăgea și ațita pe alt conducător din cealaltă parte să se bată cu densus. Oștile de amândouă părțile se uitau apoi cu încordare, cum se băteau conducătorii, și decât cădea unul dintr'ensii, veniau și ele pept la pept, silindu-se să scape trupul conducătorului celui mort și armele lui cele scumpe. După-ce lupta se sfîrșia, se făcea pace pe mai multe zile, în care timp se ardeau trupurile celor căduți și se serbau praznicele obișnuite. Apoi lupta începea

din nou. Amândouă părțile dușmane aveau învingeri și pierderi când una, când alta.

Mare daună era pentru Greci, că cel mai vitez bărbat al lor, anume Achil, n'a vrut să se lupte multă vreme din pricina urei, ce o avea asupra lui Agamemnon, cu care trăia în dușmăniă. Ura aceea îl făcea pe Achil chiar să se bucure, când vedea, că Troianii intră învingători în tabera Grecilor. Omorind însă Hector pe cel mai bun prieten al lui Achil, anume pe Patroclu, atunci s'a sculat și leul din culcusul său. Ca o furtună a alergat adevă Achil pe câmpul de luptă, străpungând un Troian după altul, déră tot sângele omorîților n'a putut stinge setea sa de rășbunare, de-orece el căuta pe omorîtorul prietenului său, anume pe Hector. Aflându-l pe acesta de cătră séră, de bucuriă a răcnit cât l'a ținut gura. Pe cât de vitez era Hector, de astă-dată a apucat'o la sântă-tăsa. Achil însă l'a ajuns pe loc și amândoi s'au încăierat la o luptă pe viață și pe mörte.

În sfîrșit Achil a lovit pe Hec-

de 15—20 inși. Despre celelalte faze ale sedinței de astăzi și de ținuta membrilor români, — cu altă ocaziune.

Coresp.

SCRILE DILEI.

— 19 Iunie v.

Despărțământul Timișoara al Asociațiunii și-a ținut adunarea generală în 25 Iunie n. sub presiunea directorului său, d-l Em. Unguriam. Adunarea a fost cercețată de numeroși fruntași, precum protopopii, advocații, preoții etc. și a fost în general foarte insuficientă. Din raportul comitetului s'a constatat, că deși constituit înainte numai cu vre-o șese luni, în acest scurt interval comitetul a desfășurat o activitate foarte frumoasă: a înființat un *fond propriu cultural*, care are de 320 fl.; afară de acesta a înaintat comitetului central din Sibiu 700 fl.; a înființat o *bibliotecă ambulantă*, care deja s'a și dat în folosința poporului. Adunarea, pe lângă alte lucrări ale sale, a votat și un *premiu de 25 fl.* unuia dintre învățătorii, despre cari comitetul a constatat, că în anul școlar expirat a dovedit cel mai frumos progres pe terenul instrucțiunii. Acest învățător e d-l Stefan Gherga din Topolovețul mare, care ne roagă a exprima pe această cale recunoștința comitetului ceronul dela Timișoara. Din partea noastră felicităm pe d-l învăț. Gherga pentru distincțiunea, ce i s'a făcut.

Congregația din Arad. Joi s'a ținut în Arad adunarea comitatensă extraordinară, în care s'au făcut alegerile de funcționari ai comitatului. În vederea acestor alegeri, fișpanul a convocat o adunare de fruntași români la o consfătuire comună cu Ungurii. Românii însă au hotărât să nu participe la conferință cu Ungurii, ci au trimis din sinul lor pe trei fruntași la fișpan, ca să-i facă cunoscute dorințele Românilor. Deși fișpanul a recunoscut dreptatea postulatelor române și cu toate că li-a promis, că va ține seamă de ele, totuși la alegere nici una dintre candidaturile Românilor n'a reușit. Atât la postul de viceșpan, cât și la cele de președinte al Sedrii orfanale, de protofisc etc. au fost aleși tot Unguri.

Daruri pentru biserică. Ni-se scrie din Vameș-Odorhei: Înainte cu doi ani economul Isailă Jorju a cumpărat pentru s. noastră biserică un moliftelnic dela Blaștu legat foarte frumos în preț de 3 fl. 80 cr. Tot în acel an a cumpărat Ioan Laslo și soția sa un rând de vestimente negre pentru înmormântări, precum și nise mănecări și procovețe la alt rând de vestimente bisericesci, pentru cari a jertfit cu totul 25 fl. În anul trecut poporeanul Vasile Laslo cu soția sa Anica au cumpărat pe seama s-tei bisericii un rând de vestimente

tare frumoase pentru slujba stei liturgii cu 56 fl. În anul acesta d-l primar Ravasz Mikloș deși e de altă religie și națiune, a cumpărat un potir cu 24 fl. 93 cr., care s'a sfințit în ziua de Paști. Mihailă Forocșu a cumpărat un prapor negru cu 14 fl. La stăruința lui Ilie Laslo și a altor poporeni buni, s'a contribuit și adunat suma de 12 fl. cu care s'a cumpărat un prapor roșu. Tuturor acestor binefăcători și ajutători ai s-tei biserici prea bunul Dumnezeu se le răsplătescă aici pe pământ cu sănătate, ér cealaltă lume se le facă parte în ceata aleșilor săi. Imi țin de datorință sfântă a aminti, că meritul se cuvine vrednicului nostru preot Nicolae Maior, care prin purtarea sa esemplară și prin predicile sale cele frumoase și plăcute, scie câștiga și îndulci inimile poporenilor săi, cari îl stimă și iubesc, ca pe un adevărat părinte. El un bărbat, care foarte mult se ocupă cu cetitul; în casa densusului are tot felul de cărți și diare. Chiar și în comunele vecine a răspândit gustul și pofta de citire, așa în comuna Coroi-Sânmartin sunt prenumerați la gazete de-ale noastre până peste 10-12 inși, de asemenea și în celele comune vecine, precum Șoimușul român, Laslăul român, cu un cuvânt e un preot demn, care se interesează de biserică și școală — I. C. Flosu, comerciant.

„Arieșana“, institut de credit și economii în Turda, a dăruit bisericii române gr. cat. de-acolo 10 fl. pentru acoperirea multelor sale trebuințe. Pentru acest dar, d-l protopop Art. Codarcea, în numele curatoratului, exprimă pe această cale institutului „Arieșana“ sinceră mulțămintă.

Adunări culturale. D-l Ioan Moldovan, protopopul Călinei, fiind însărcinat din partea comitetului central al Asociațiunii cu reconstruirea despărțământului XV (Mociu), a convocat în acest scop o adunare, ce se va ține în 6 Iulie n. în Mociu. — Adunarea gen. a despărțământului XXIV (Mureș-Oșorhei) e convocată pe ziua de 6 Iulie n. în Nasna de Mureș. — Adunarea despărțământului XXXIII (Sătmar) al Asociațiunii e convocată pe ziua de 13 Iulie n. în Seini. — Adunarea despărțământului XXV (Ludoș) al Asociațiunii e convocată pe 11 Iulie n. în Iclândel. — La toate aceste adunări Români sunt invitați a lua parte în număr cât mai mare, atât domni, cât și plugari. — O altă adunare este convocată pe 9 Iulie n. în Iuedin cu scop de-a forma un nou despărțământ al Asociațiunii, care să cuprindă comunele Huedinului și al Hidei. Convocatori sunt patru fruntași din acele părți în frunte cu protopopul Morlacei, d-l Ioan Pop.

Zăpadă. Ni-se scrie de lângă Făgăraș cu data 29 Iunie n.: Timpul amblă aproape ca în zilele babelor: ați prea cald,

mâne prea frig. De două zile am avut ploierul cu un vânt și mai rece; ér ați dimi-néță Carpații sud-ostici ai Ardealului, acești martori ai suferințelor noastre, purtau din nou barbă albă. Pare, că nu ne aflăm în dricul verii, ci colo toamna târziu, pe la finea lui Octomvre ori prin Noemvre. Rele semne pentru séménături! Cucuruzul s'a întârziat de tot prin atâta răcoală, — și decât toamna va fi scurtă și răcoroasă, atunci putem dice de pe acum: sănătate bună, mămăligă dragă! Ierba slabă, fân puțin, ovese pitice și inspicate, de abia ridicate peste brugi. Bieții plugari privesc cu mare îngrijire la jocul elementelor naturale: acum plóia, mai apoi zăpadă; ați secetă cu fierbințelă, mâne potop cu grindină! Mai lipsesc dobele esecutorilor, ca halul să fiă cu atât mai mare

Din Voila, lângă Făgăraș, ni-se scrie: După ce petrecerea aranzată în 1 Mai n. c. în Viola și-a ajuns scopul pe deplin, diletanții au hotărât, ca să se și fotografieze în corpore, în grup — pe speșele proprii, firește — ceea ce în memorabilia și de 3 (15) Mai n. c. au și făcut, procurându-și fiă-care câte un frumos tablou de suvenir. Iți e mai mare dragul să-i privesci! Trăeșcă să ne mai delecteze!

Excursiune. Societatea Sodalilor români „Lumina“ din Brașov aranziază Duminecă în 20 Iunie v. o excursiune în Stejeriș, la care invită cu totă onoarea pe binevoitorii acestei societăți. Plecarea va fi la 1 1/2 ore p. m. din Gróver. În cas de timp ploios, excursiunea se va amâna pe Dumineca proximă. — Comitetul.

Cunună. Ni-se anunță căsătoria d-rei Victoria Pană din Pănesel (lângă Viziru) cu d-l George Lipăneanu din Constanța. — Felicitările noastre!

Un tată ucigaș. Ni-se scrie: „Locuitorul ungur din Dopea (lângă Cohalm) cu numele Magda Samú avea un fiu vitreg în etate de 23—24 de ani, cu care se avea rău. Mult timp orodul tată a nutrit planul infernal de a-și omori fiul vitreg. Sâmbătă seara (în 12 l. c.) și-a și executat planul: După ce tinerul s'a culcat, a luat barosul, l'a lovit în cap, i-a făcut trei împunsături de cuțit în cap, i-a tăiat urechile, i-a scos ochii, i-a pus o straiță pe cap, pe care a legat-o la gâtul nenorocitului, i-a strins cu ștrângul mâinile și picioarele și astfel ciungărit l'a dus noptea la Olt, care curge în apropiere, și l'a aruncat în valurile riului. În dimineța zilei următoare cadavrul nenorocitei victime a fost aflat de pescari și adus în comună. Poporul s'a îngrozit. Au venit comisiunile de doctori și de judecatori, au prins pe sâlbaticul tată, care silit de gendarmi a mărturisit toate. A mai mărturisit, că la transportarea cadavrului la Olt i-a ajutat și un fiu al său

bun, care de-aseenea a fost deținut. Locul unde s'a petrecut crima era stropit cu sânge; se vede, că feciorul s'a sbatut mult în torturile gróznice. Făptuitorii, precum și instrumentele de tortură, se află la pretura din Cohalm“.

Proprietarilor de cai li-se atrage atențiunea asupra împrejurării, că în urma dispozițiunilor d-lui viceșpan din loc, în 10 Iulie n. c. dela orele 10—12 a. m. se va ține în piața Brașovului dinaintea stradei vâinii un târg de cai, unde comisia de asentare va cumpăra cai de 3, 4, 5 și 6 ani.

Un tiner român, absolvent al școlilor comerciale, doarece a afla în decursul lunelor de vară ocupațiune fiă în vre-o cancelariă, fiă ca instructor în vre-o familie. Pentru informațiuni a se adresa la administrația d'arului nostru.

Teatru de vară în „Grand Hotel“. Repertoriul teatrului de vară din loc pentru cele două zile următoare s'a schimbat. Duminecă 2 Iulie se va da piesa populară „Lolo's Vater“ (cu comicul H. Wiegand). Luni 3 Iulie, serata variată de opere: „Pächterin und Barbier“ musica de Gumbert (în care va juca subreta, d-șora Emy Klinkhoff). „Nur 2 Gläschen“, de Böhm și „Frühre Verhältnisse“ de Nestroy, ambele comedii cu cântece.

Multă grijă cauzăză celor ce pătimesc de șoldină și reumatism, că ce fel de mijloce se întrebuințează pentru vindecare. Singurul mijloc probat este renumita alifă contra șoldinei și reumatismului, care se capătă în farmacia Béla Zoltan în Budapesta cu 1 fl. borcanul. Cu această alifă s'au vindecat mulți suferinți.

Musica orașenescă va concerta mâne, Duminecă, în grădina hotelului „Pomul verde“. Inceputul la 7 ore. — Aceeași musică va cânta pe promenadă în fiă-care Luni și Vineri la 6 ore p. m.

Reuniunea învățătorilor români din jurul Gherlei.

Ocna Dejului, 25 Iunie n.

Reuniunea învățătorilor rom. gr. cat. din jurul Gherlei și-a ținut adunarea generală anuală în Căpâlnic (Kápolnok-Monosor) la 20 și 21 Iunie, adică a 3-a și a 4-a zi de Rosalii, sub conducerea Magnificului D-n Ioan Papiu, preposit capitular și președinte al Reuniunii.

În 20 Iunie n. a 3-a zi de Rosalii, s'a sêvșit dimineța în biserică parochială s. liturgică prin D-nii: Dionisie Vaida profes. prep. și secretar al Reuniunii, însoțit de mai mulți preoți tractuali, la finea căreia d-l preposit și președinte țin o cuvântare frumoasă celor prezenți, invitându-i a participa la adunare.

La orele 10 a. m. s'a deschis adunarea în biserică. Magnificul president și

tor așa de rău cu lancea în gât, încât l'a doborât la pământ. Atunci Hector a rugat pe dușmanul său cu limbă de mörte, ca măcar să nu facă batjocură de trupul său. Achil însă n'a avut nici o milă, ci a börtit picioarele lui Hector, a tras prin börti o curea, a legat trupul cel mort de carul său, apoi, îndreptându-se spre tabera Grecilor, a tras biciu cailor sâlbatic și a alergat cu trupul nenorocitului Hector, tirându-l peste gropi și pietri și peste tot ce era în cale. Mare era durerea bătrânului Priam și a celorlăți Troiani, cari priviau de pe zidurile Troiei la această faptă înfiorătoare.

Ajungând la cortul său, Achil a lăsat trupul cel plin de sânge și de pulbere al lui Hector afară de cort, ca să-l mănânce paserile și câinii, dără pe prietenul său Patroclu l'a înmormântat foarte sêrbătorește și i-a cinstit pomenirea, înjghebând jocuri strălucite de arme la mormântul lui. Nu era nici un chip, cu care s'ar fi putut alina durerea lui Achil, pricinuită de mörtea prietenului său. El era așa de nemângăiat, încât nopti

întregi nu-l prindea somnul, și într'o noptă a sărit ca un nebun din pat, a înhamat caii și a tirat încă de trei-ori trupul lui Hector pe lângă mormântul lui Patroclu.

Pe când se întemplau acestea, regele Troiei, Priam, sta acasă și plângea. Bătrânul nu avea nici liniște, nici somn, de-orece sciea, că iubitul său fiu Hector zace pe câmp neîn-mormântat. El a cercat așa-dără ceea ce pöte cerca o inimă de tată. A pus adică caii la un car, a încărcat pe densusul daruri prețioșe și așa în amurgul serii, nevedut de nime, s'a dus la cortul lui Achil, pe care l'a găsit stând la masă cu capul răzimat pe mână. Când a intrat Priam în cort, Achil s'a uitat la densusul cu ochi tare posomoriti. Bătrânul a cunoscut această și s'a înfiorat, apoi a ingenunchiat la picioarele lui Achil, i a sărutat mâinile și a plâns cu amar dicând: „Ah, pentru viața lui Hector nu mă mai pot ruga, dără-mă măcar trupul lui, că acasă îl jelesc soția, mama, surorile și frații, éră eu, tatăl lui, mă aflu aici la picioarele tale. Gândesce, ce ar fi, când bătrânul tâu tată ar sedé

asa ca mine înaintea unui bărbat mai tiner. Și ah, eu sărut mâna, care a omorit atâția copii de ai mei!“

Achil fü adâne mișcat de cuvintele și de lacrimile aceste. Cuprins de milă și de jale, el a îmbrățișat pe Priam și i a șoptit vorbe de mângăiere, apoi pe loc a poruncit să spele trupul lui Hector și să-l îmbrace în o haină frumoasă. După aceea el singur a pus trupul pe car, făgăduindu-i lui Priam, că va curma timp de 11 zile ori-ce luptă, numai ca Hector să pötă fi înmormântat cât se pöte de frumos. Fericitul tată a grăbit apoi cu trupul mort al sumpului său fiu cătră Troia, unde ai săi l'au întâmpinat cu bucurie. Nici un Grec n'a turburat parada, seu ceremonie înmormântării lui Hector.

După aceea rășboiul s'a început din nou. Într'o luptă a murit și Achil, fiind nimerit de săgeta lui Paris. În urmă Grecii, sătui de atâta rășboiu, doriau din totă inima să se întörcă acasă. Dără înainte de pornire ei au mai făcut încă o cercare, ca să cucerescă Troia. Indemnați de Ulise, Grecii au meștesugit adică un cal

de lemn așa de înalt, ca un turn, și la pântecul calului aceluia au făcut o ușă tainică. Pe ușa aceea au intrat în cal Ulise, Menelau, Neoptolem și încă alți mulți viteji, vro 30 de toți, apoi au închis ușa și au încuiat-o cum se cade. După aceea Grecii și-au ars tabăra și s'au îndreptat cătră corăbii, prefăcându-se, că vreau să se pornescă la Grecia.

Atunci toți Troianii, bărbați, femei și copii au năvălit prin porțile Troiei, ca să se uite la acel minunat cal de lemn, dără nici unul nu-și putea da seama, că ore ce se însemne calul acela. Etă însă, că de odată vin misce păștori troiani, aducând pe un Grec prins cu numele Sinon. Păștorii îl găbură pe Grecul acela în nise stuh aproape de malul mării. Acum Troianii, plini de bucurie, se făcură rötă împrejurul Grecului, indemnându-l care de care să le tălcuiască, ce însemneză calul cel de lemn. Viclenul de Grec chiar această o doria, de-orece el se înțelese mai înainte cu frații săi, ca să se lase prins și apoi să-i pue pe Troiani la cale să ducă calul cel de

membrii comitetului fură invitați prin o deputațiune de trei membri. Când însoțit de membrii comitetului și de mai mulți preoți și protopop, a intrat în adunare, cei prezenți îl primiră întonând frumos în cor „Impărate cereso“.

Președintele apoi, prin o vorbire foarte însuflețită, accentuând folosul, ce rezultă din aceste adunări atât pentru popor, cât și pentru membri, salută pe cei prezenți și declară adunarea deschisă. Înainte de a intra în desbatere, la propunerea d-lui Teofil Grigorescu s'a decis a-se trimite o telegramă de felicitare părintelui episcop diecesan și patron al Reuniunii.

Observ, că dintre membri puțin s'au prezentat. Causa va fi și depărtarea cea mare, dăr mi-se pare, că și nepăsarea. E foarte dureros, că d-nii colegi nu-și pricep nici acum marea lor misiune. O dă această mai ales față de învățătorii tineri, cari de regulă absenteză în număr considerabil, ce numai spre onoare nu le pôte servi. Tractele Giulei și Ciceu-Cristurului n'au fost prezentate prin nici un membru.

Pe cât ne-a măhnit absentarea membrilor ordinari, pe atât ne-a îmbucurat prezența inteligenței române din acel jur, care în număr considerabil era de față. Dintre Reuniunile surori din raionul acestei diecese au fost reprezentate trei, anume cea Sătmărenă prin harnicul său președinte D. Atanasie Lupan inv. în Băia-Sprie și mai mulți învățători, cea Selăgiana și Maramureșană asemenea prin mai mulți învățători, ca membri ai acelor reuniuni. Pe lângă aceștia, mai mulți învățători greco-orientali din părțile Lăpușului ne-au onorat cu prezența, prin ce au dovedit, că confesionalismul nu-i pedecă de a uni pe toți Românii în cugete și în simțiri...

Din raportul general despre activitatea comitetului central în decursul anului școlastic expirat, cetit prin d-l secretar Dionisie Vaida prof. prep., apare, că Reuniunea are bani depuși la „Someșana“ în Deceț 1000 fl. 39 cr., ér la cassă 54 fl. 69 cr. — Biblioteca Reuniunii constă din 447 opuri. La cele trei teme publicate în Nr. 245 din anul 1898 al „Gaz. Trans.“ a încurs numai un elaborat, anume la a 3-a temă, care e „Datorințele învățătorului ca crescător față de direcțiunea greșită a socialismului modern“, — și care s'a și premiat cu 24 corone. Acastă lucrare se va și tipări ori în broșură, ori în acest diar prin proprietarul ei, care e subscrisul. S'au mai premiat încă două disertațiuni, cetite în adunările subreuniunilor, anume a lui Constantin Man inv. în Strimbu, despre „Importanța studiului Religiei în școala populară“, cu 2 fl., ér a lui Iacob Bota inv. în Copalnic despre „Combaterea beției“ cu 1 fl. Raportul constată mai departe, că unele dintre subreuniuni, și anume a Giulei (érasă a Giulei!) și a Ciocmanului n'au

ținut adunările prescrise în regulament. Trist de tot pentru conducătorii lor!

După cetirea raportului s'au ales următoarele patru comisii, anume: a) Pentru cenzurarea raportului și propunerii, în care s'au ales d-nii: Ioan Ienei, Gavrilă Avram și Teodor Bota. b) Pentru revederea socotelilor și statorirea bugetului d-nii: Constantin Mau, Ioan Bud și Ioan Coste. c) Pentru colectarea taxelor și ofertelor d-nii Ioan Manu, Vas. Pop și Vas. Căpitănu. d) Pentru criticarea esamenului d-nii: Ștefan Sileș, Ioan Morariu și I. Gherghel.

S'a cetit apoi disertațiunea premiată a subscrisului, după care la orele 12^{1/2} s'a terminat prima ședință a acestei adunări.

La ora 1 p. m. au participat aproape toți membrii și oșpeții la banchetul aranjat în ospătaria d-lui Alexiu Stupariu, la care s'au rostit mai multe toasturi entusiaste. D-l Stupariu a făcut tot posibilul, ca să ne pôte servi bine, ceea ce spre onorea d-sale constat, că i-a și succés.

La 4 ore p. m. s'a început ședința a doua, adecă luarea esamenului și criticarea lui. Esamenul a decurs după un program bine precizat din partea învățătorului local Iacob Bota. Din aranjamentul intern al școlii ne-am convins, că învățătorul local își pricepe chiamarea, mai tare ne-a satisfăcut rezultatul esamenului, care a fost bun. După terminarea esamenului, în ședință închisă s'a făcut critica atât din partea comisiei, cât și din partea unor membri, după care la 7 ore se încheiă prin ședință și ședința a 2-a.

În sêra aceeași zile a urmat petrecerea cu joc aranjată de inteligența română din loc în folosul școlii, care a succés bine. Întreg aranjamentul localului de petrecere a fost frumos, dăr mai ales portretul marelui nostru poet A. Mureșianu împodobit cu frumoșele noastre colorii, ne-a încântat. Splendorele petrecerii au ridicat o multe costume naționale, cari de cari mai frumoșe. Onore Dómnelor și D-șórelor, cari le purtau. Conversația, jocul și întreg spiritul petrecerii a fost românesc. Numai câte-o drăgălașă copilă de preot ne îngâna din când în când cu conversația-i ungușă, mai ales când se afla între ai săi. Așa se vede, că unii preoți, pôte de dragul ajutorului de stat, umblă să se recomande cu ori-ce ocaziune. Vai, vai!...

În 21 Iunie, adecă Mercuri dimineța, s'a început ședința a 3-a și cea din urmă, tot în biserică și sub presiuni ordinare. Comisiunea pentru cenzurarea raportului și a propunerilor referéză prin d-l Ioan Ienei, exprimând mulțămintă Ven. Comitet pentru zelul arătat întru îndeplinirea agendelor reuniunii în anul școl. expirat, — tot-odată

face și următoarele propunerii mai marcate:

a) Ca fosta fôie a Reuniunii „Școala populară“ să reapară și Ven. Comitet să caute a face, ca să devină organul tuturor Reuniunilor din diecesă. b) Să se trimită un memorandum la guvern, în care să se cêră, ca să dispună oficialatelor subalterne, ca salariul învățătoresc să se repartizeze după darea directă de stat și nu după fumuri, și să dispună a-l scôte primăriile comunale, ér nu curatorii bisericesci. c) Să se elaboreze manuale pentru școlari, conform noului plan de învățământ, ce va intra în vîgore.

Urméză raportul comisiei pentru cenzurarea socotelilor și statorirea bugetului. Prin referentul său Constantin Man comisiiunea referéză, că socotelile le-a aflat în ordine, și propune a se exprima mulțămintă d-lui cassar Ioan Boeriu, ér bugetul îl lasă în buna chibzuială a Ven. Comitet central.

Comisiunea pentru colectarea taxelor și ofertelor prin referentul său Ioan Man referéză, că taxe dela membri au încurs 6 fl., oferte 1 fl. 50 cr., ér d-l cassar a primit dela trei membri încă 3 fl. Ssuma de 10 fl. 50 cr.

Presidiul anunță, că adunarea gen. viitoare e invitată a se ține în Ciocman. Invitarea s'a primit cu mulțămintă.

Presidiul cere, ca adunarea să autorizeze Comitetul a defige érasși premii pentru elaborate, ceea ce s'a și făcut.

Terminându se agendele, Magnificul D-n președinte, mulțami membrilor pentru interesul arătat, d-lor oșpeți pentru onorele făcute și în fine d-lui preot și poporului din această frumoșă comună pentru primire și ospitalitate. Apoi între strigătele de „să trăsescă“ ale celor prezenți declară adunarea de închisă, ér d-l Gavril Avram în numele adunării mulțamesce președintelui pentru înțeleptă conducere. Adunarea se termină cu cântarea: „Cuvine-se cu adevărat“.

Alexandru Pop,
inv. în Ocna-Dejului
și v.-președinte al Reuniunii.

Avis. *)

Deorece n'au răspuns toate reuniunile de cântări și musică, și corurile țărănesce, la apelul meu referitor la adunarea datelor privitoare la ele, imi iau volă a ruga de nou pe conducătorii și dirigentiții respectivi să binevoiescă a-mi trimite aceste date cât mai curând.

Datele de cari am lipsă se află publicate în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 75, „Tribuna“ și „Tribuna Poporului“ Nrii 80, „Fôia Poporului“ Nr. 17, „Fôia Diecesană“ Nr. 16 a. c. etc.

Brasov, în 15 (27) Iunie 1899.

Timotei Popovici,
prof. de mus. la gimn. rom.

*) On. Redacțiunii dela toate jurnalele sunt resednquos rugate a reproduce acest avis.

Literatură.

Din Istoria lumii, „talmăcită de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-rului Th. B. Welter și întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina“, a apărut în editura „Deșteptării“ din Cernăuți: partea a doua. Ea este scrisă tot atât de bine și de ușor, ca și partea întâi, care a avut și la noi mare trecere mai ales printre popor. Cetitorii își vor putea face o idee despre cuprinsul ei și din capitolul „Răsboiul dela Troia“, pe care l reproducem ađi în foileton. Prețul 50 cr. (plus 5 cr. porto.) — Cu același preț se mai pot căpăta dela Tigografia „A. Mureșianu“ și câte-va esemple din partea întâi, adăugând și pentru acesta 5 cr. porto.

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Argirobarb. Tipărită în 1898. Cartea se estinde pe 30 pagini și conține 170 de sfaturi înțelepte, scóse din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Dieta populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asociațiunii și atât de favorabil aprătiată din partea diarelor noastre. Conține vre o 25 figură în text. Prețul 85 cr. trimis francoat.

ULTIME SCIRI.

Bruxella, 30 Iunie. Mișcarea ia proporțiuni tot mai mari, având caracter cu totul republican. Poporul cere retragerea guvernului. Guvernul nu mai este stăpân peste situațiune. Turburările de erî nópte au fost fără sémén. Aprópe 30,000 de ómeni au luat parte în luptele de pe strade. În jurul primăriei orașului s'au ridicat baricade. Dela caréle tramvayului caii au fost desprinși și caréle au fost folosite ca baricade. Sute de ómeni s'au urcat pe ele și de acolo aruncau cu pietrii asupra armatei și poliției. În strada „Chapelis“ gendarmii călări au pușcat cu glónțe. Doi ómeni au fost uciși, 20 greu răniți. În marea învălmășală multe femei și copii au fost striviți. Spitalele sunt pline cu răniți. Astfel de scene s'au întéplat și pe bulevardul „Auspach“. Aici demonstrații au luat cu asalt catenele, din cari óspeții fugiau înspăimântați. Demonstrații strigau într'una: „Pieră regele! Trăsescă republica!“ La mieđul nopții s'a dat o luptă sângeróasă pe piața bursei, în care gendarmeria a ucis prin glónț doi ómeni, a rănit peste 20 și a arestat peste o sută.

Bruxella, 30 Iunie. Întrégă artileria și corpul vênătorilor a fost mobilizat. Garnisóna întrégă e consignată. Dinastia e în mare primejdiă.

lemn înlăuntru orașului Troia. Deocamdată însă Sinon a început a-se vâlcăra, prefăcându-se multă vreme, ca și când pentru tótă lumea n'ar puté descoperi o taină așa de mare, ca aceea cu calul. „Nu“ — dicea el, mai bine omoriți mē pe loc, decât să vă spun taina acesta!“

Cu aceste cuvinte, Grecul i a atîțat pe Troiani și mai tare și ei cu rugări și făgădueli l'au îndupiecat să le spuie taina numai decât. Sinon a văđut la urmă, că a sosit timpul pînicios, și de aceea și-a început mincinoșă sa istorisire așa: „Ascultați! — dice el — Grecii, după cum sciți, s'au pornit acasă. Ca să ajungă cu bine, preotul li-a poruncit să facă acest cal, ca jertă de împăcare pentru vătémata deitate ocrotitoare a orașului vostru, a căreia iconă v'a instréinat'ó odată Ulise și Diomede în chip nelegiuit. De va intra calul tēfer în orașul vostru, atunci Troia, după spusa preotului, nu va puté fi biruită niciodată și va domni jur-impur peste multe popóre. Chiar acesta au voit să împedice dușmanii voștri, și si anume

au făcut calul așa de mare, ca să nu pôte intra prin porțile Troiei“.

Cam așa a vorbit viclenul de Grec. Troianii au cređut, și abia l'au îngăduit să și sfirșescă vorba de graba ce i-a apucat. Ei repede au pus róte sub piciórele calului, au legat funii de tóte părțile lui și apoi s'au înhămat la tras. Bărbați, femei și copii, toți voiau să ajute a trage, și cine nu putea prinde de vre-un capét de funiă, acela se băga în rëndurile cele lungi de băieți și de copile, ce mergeau frumos împodobiți de améndoué părțile calului și cântau cântece, ca la paradă. Când au ajuns însă Troianii la porțile cetății lor, au văđut, că calul cel mare de lemn nu putea intra prin porțile cele strimte. Ei s'au apucat așa-déră de au dărmat porțile împreună cu o parte din zidul Troiei, apoi în chioțe și jocuri de bucuriă au aședat calul înaintea templului deitate ocrotitoare a orașului, pentru ca fiă care să-l vadă și să se bucure de vederea lui.

Va să dice veselă a fost ziua aceea pentru locuitorii Troiei dără, vai! grozavă a fost nóptea următoare.

Pe când adecă toți Troianii dormiau duși, Sinon s'a furișat la pântecul calului, a deschis ușa cea tainică și Grecii cei înarmați au eșit afară din cal. Ei au apucat calea cătră porțile cetății, i au omorit pe păzitorii de nópte, au deschis apoi porțile și cu strigăte de bucuriă Grecii au năvălit în oraș din locurile lor de pândă. Sinon alerga cu facii aprinse pe ulițe și da foc caselor.

Intr'un târziu s'au trezit și Troianii și abia atunci au văđut ei înselăciunea și nenorocirea lor. Lupte crâncene s'au lucins pe tóte ulițele și în tóte casele, până ce în scurtă vreme tot orașul se afla în gura focului.

Cei-ce n'au căđut de sabia Grecilor, au murit în flacărele focului, ori au rémas înmorméntați sub dărîmăturile, caselor ce se risipiau din tóte părțile. Din primejdia aceea au scăpat numai câți-va Troiani împreună cu cacernicul Enea. Enea adecă, văđeđnd pustirea Troiei și a casei sale, l'a luat iute pe bētrânel său tată Anchise pe umere, érá pe fiul său Aseaniu de mână, și tustrei

au eșit din oraș nevătémați. După multe călătorii și rétăcirii pe mare, Enea și-a aflat în urmă adăpost în țera Itabei, unde s'a făcut om mare și puternic.

Mare nenorocire l'a ajuns pe regele Priam. El împreună cu soția sa și cu copiii săi au cređut, că vor fi bine adăpostiți înlăuntru palatului lor regesc, unde s'au pus să se scutescă înaintea altarului penaiilor, seu al deilor de casă. Nefericitul bēcân a socotit, că dușmanii săi îl vor cruța în acel loc sfânt, dără amar s'a înselat, pentru-că Grecii au năvălit asupra lor cu săbiile scóse, străpungéđnd mai întâiu pe copii înaintea ochilor tatălui lor și apoi și pe tată. Pe soția și pe ficele lui Priam Grecii le-au împărțit între dênșii, ca să fiă róbe. Menelau și-a căpétat pe frumoșă sa Elena șiapoi, dără ca resplátă marea cetate Troia era dărîmată cu totul, și sub dărîmăturii era îngropată mulțime de ómeni.

Prin analize și observații acurate făcute de autorități medicale s'a constat că recunoscuta Apă amară „Francisc Iosef“, după conținutul ei, este singurul mijloc salin purgativ de efect durabil, și apă plăcută la beut. Acastă apă se pôte căpăta pretutindeni.

Adunare de învățători.

Țăra Oașului, 1899.

Adunarea învățătorilor din tractul Țărei-Oașului s'a ținut în 25 Maiu n. c. în Lechința, comuna cea mai veche din ținutul acesta. Tot atunci s'a ținut și esamenul cu pruncii din acea comună, sub presiunea delegatului protopopesc Alexandru Mirișian, preot în Trip și not. tractual. De față la esamen au fost învățătorii prezenți la adunare, pe lângă cari, ca oșpeți: Vartolomeiu Privigyei not. cerc. și supraveghetor peste școle, Iuliu Cociș inv., Aug. Dragoș cantor, ambii în Gherța mică, antistia comunală, curatorii și poporenii.

Esaminați au fost 12 copii și 9 fete, din Religione, Limba maternă și puțin din comput; celelalte obiecte de învățământ nici nu știu, decât au fost propuse. Este mult de dorit dela d-l învățator Emerio Babiciu, care s'a escusat cu aceea, că parte școlă nu i-a fost în rând și numai acum s'a făcut totul, parte din cauza morbului pruncii n'au umblat regulat la școală. Am vădit și noi, că școlă numai de acum e adusă în rând, și sperăm, că ne mai fiind aceste piedeci, în viitor se va nîsu și va face progres spre îndestularea tuturor.

După terminarea esamenului a urmat adunarea, care a fost condusă de d-l delegat protopopesc și notar tractual Alexandru Mirișian. D-sa prin o vorbire acomodată a deschis adunarea și apoi a urmat verificarea și cetirea protocolului adunării trecute.

S'a constatat numărul învățătorilor prezenți și s'a aflat, că sunt de față 11, ér ca oșpeți d-nii: Daniel Palffy preot local, Vart. Privigyei not. cerc., Iuliu Cociș, Aug. Dragoș cantor în Gherța mică și George Ciobai cantor în Bicsad. Fără scuse au lipsit dela adunare: George Berce, Gavriil Bud, ambii învăț. în Bicsad, Ioan Moiş din Moişeni, care și ca cassar tractual ar fi trebuit să fiă s'eu să încredințeze pe altul cu încassarea tacselor restante; Vas. Haiduc învăț. în comuna vecină Cămarzana, Gavriil Nap învăț. în Bocșa. Se vede treaba, că cei competenți nu-și prea bat capul să împărtășească învățătorilor cerculariile în treburile școlare, și din astă cauză nu au știut învățătorii terminul adunării.

Apoi s'a cetit disertațiunea despre „Vierit“ prin d-l învăț. Teodor Corodan, care însă luând aproape totă descrierea din manualul de economie de St. Pop, n'a produs nici un efect. Celelalte observări le las în grija persoanei, căreia s'a dat spre critisare.

A urmat apoi contra-critica d-nului învăț. Nic. Gheție, făcută la critica esamenului d-sale de d-l G. Berce. Acesta a fost cu drept cuvânt un operat, în care a spus fără exagerare toate scăderile, atât cu privire la înaintarea învățământului, cât și cu privire la neinteresarea celor competenți față de acesta.

Ar fi trebuit să urmeze critica esamenului din Cămarzana prin d-l învăț. Dem. Ardelean, dér în această comună mare și curat românească n'a fost nici un esamen. D-l învăț. Ardelean a ținut cam următoarele: „Fiind-că n'a fost nici un esamen, așa nici critică n'am făcut, că n'am avut ce critica“. Durere, că acolo, unde 400 copii sunt obligați a umbla la școală, nu se interesează nimăn, căci preotul are alte griji, ér învățătorul tot așa. Ar trebui, ca superioritatea noastră bis. să ia alte măsuri, ca să nu vină alții și să facă școlă pentru copiii noștri, căci blăstămul neamului s'ar vîrsa asupra celor păcătoși!

Critica esamenului din Lechința s'a predat d-lui învățator Alexiu Stefuțiu. Adunarea de toamnă se va ține în 4 Noemvre n. în comuna curat românească Călinesc. Disertant va fi d-l inv. G. Berce din Bicsad, vorbind despre referințele bisericești față de școală.

S'a accentuat și împrejurarea, că unii dintre preoți nu comunică cu învățătorii cercularele, cari vin dela Consistor și dela alte locuri referitoare la școlă și învățatori. S'a hotărît, ca să se recerce M. O. D. protopop, să ia măsuri în privința acésta. S'a mai constatat, că unii dintre învățatori nu-și iau ostenelă nici să se prezente la

adunări, nici să se scuse temeinic. S'a hotărît de-oamdată, ca acei învățatori să fiă admoniați. După terminarea agendelor d-l președinte prin o vorbire însuflețitoare a declarat adunarea de închisă.

Cu toții am fost invitați apoi la masa ospitală a d-lui inv. local Emerio Babiciu, care s'a silit a ne prevedea peste așteptare. Apoi am fost invitați și la D-l preot local Palffy, care asemenea ne-a primit cu cea mai mare ospitalitate.

Ne-am depărtat în speranța, că la toamnă în Călinesc vom conveni cu toții, ca să desbatem împreună toate lucrurile referitoare la înaintarea învățământului popular.

Sentinela.

Esamene la sate.

Poiana-Mărului, Iunie 1899.

Țiua de 27 Maiu v. c. a fost o mare sărbătoare pentru comuna Poiana-Mărului (comit. Făgăraș), căci în acea zi s'a ținut esamenul de vară la școlă română confesională gr. or. cu toate III clasele.

Clasa I, învăț. Teodosiu Pușcar. Rezultatul a fost slăbuț. Căusele se deduc parte din împrejurarea, că grasând vîrsatul mai multă vreme între locuitorii comunei, școlă a fost închisă două luni. Potolindu-se epidemia, s'a bolnăvit învățătorul și nici la esamen nu s'a putut prezenta. L'a substituit învățătorul Andrei Badiu, care pe lângă totă stăruința și bunăvoința de a ajuta cauzei, s'a vădit, că învățătorul T. Pușcar nu și-a făcut datorița, nici când a fost sănătos. Ar fi timpul, ca acest învățator, care de-altfel servește de 25 de ani, fiind și om bătrîn și nesănătos, să-și cîră pensiu și, retrăgându-se, să dea loc unei puteri mai tinere, căci numai așa vom pute scote biata cl. I din bôla, în care dăinuie de atîția ani. Conducătorii acestei comune au fost cu deosebire considerațiune față de acest învățator, — fiind fiul comunei — și i-au trecut multe cu vederea. Servind însă atîția, ani își va căpăta o pensiu, ca totuși să pōtă trăi. Decî cel mai cîminte lucru este să se retragă salvînd mai întăiu viitorul școlii, care este mai pre sus de orice interes și se va salva și pe sine.

Clasa a II-a, învăț. Ilie Măneuca. Rezultatul bun, dér putea fi și mai bun. S'a esaminat din Cetire, Istoria Biblică, Limba maghiară, Comput, dér unde a rămas Gramatica și Geografia, domnule învățator? Ca învățator tîner, am constatat din răspunsurile elevilor, că și-a dat multă silință, însă a trebuit să lupte cu multe greutăți și adevă: elevii din clasa I-a i-au venit cu totul nepreparați pentru clasa a II-a.

Clasa a III-a, învăț. Andreiu Badiu. Rezultatul foarte bun. S'a esaminat din toate obiectele, ce se recer, afară de Fizică, și ne-am mirat mult, că un învățator probat ca d-l Badiu, consciu de chiamarea sa, cum a putut întrelăsa nepropus acest obiect de mare însemnatate pentru viață.

Întrebările au fost cu premeditațiune puse, aducînd cu siguranță răspunsul așteptat, ceea-ce dovedesce, că învățătorul a pîtruns adînc în ale pedagogiei taine.

Din Comput se pretindea ceva mai mult, și adevă exerciții și cu frîngerii, regula de trei, raporturile și proporțiunile; nu uita a-le propune pe viitor, d-le învățator! Ne face onore, că ai venit ca învățator dela normele din Brașov, dér pentru aceea și poenarii pretind învățatură, ca și brașovenii.

Esamenul s'a încheiat cu declamațiuni și cîntări și cu deosebire aceste din urmă au reușit pe deplin. Meritul este al învățătorului Il. Măneuca.

Eshauriată programa esamenului, părintele Moise Micu, ca de încheiere, ținu o vorbire foarte însuflețită atît școlarilor, cât și părinților și tuturor celor prezenți, arătînd însemnatatea școlii și foloșele, ce le aduce cu sine, adevă luminarea minții și nobilitarea inimei. Stăruie pentru cercetarea regulată a școlii, punîndu-le la inimă, că jertfele de decî de mii de florini spesate cu construirea pomposului edificiu școlar, să-și aducă interesele prin luminarea tutu-

ror filor comunei. Recomandă îmbrățișarea meseriilor și stăruie pe lângă părinți și onorațorii comunei să se înființeze o cantină școlară, care este foarte de lipsă în această comună, unde numai o parte locuiesc în comună, ér trei părți sunt răspândiți pe dîluri în depărtări de mai mulți kilometri.

Un participant.

De lângă Făgăraș, Iunie 1899.

În 5 (17) Iunie s'a ținut esamenul la școlă română gr. or. din Mândra (com. Făgăraș). Acesta e o școlă cu 2 învățatori, clasa I d-l Lazăr Comșa și clasa a II-a d-l Ilarie Comșa.

S'a început esaminarea elevilor din cl. I pe la 2 ore p. m. sub supravegherea Rv. D-n protopop tractual Iuliu Dan; de față fiind și ambele comitete, atît comunal, cât și parochial. Ai fi stat să-ascuți cât de mult, oăci era o plăcere de a auți, cum micuții sciau da răspunsurile atît de clare și precise. Servește spre laudă d-lui învățator.

După aceea a urmat esaminarea băeților din clasa a II-a. D-l învățator Ilarie Comșa, este un adevărat măiestru în ale pedagogiei. În întrebările, ce dînsul pune elevilor, aflai o dibăcie de pedagog în adevăratul înțeles al cuvîntului. De sine înțeles, că și răspunsurile băeților erau peste așteptare.

După esamen ne-am depărtat cu inimile pline de bucurie și mîndri, că putem vedea și la școlile noastre asemenea învățatori, cari își cunosc pe deplin chiamarea lor de luminători.

Un participant.

Convocări.

Reuniunea învățătorilor români dela școlile populare confesionale ortodoxe din protopopiatele aradane I—VII își va ține adunarea sa generală ordinară de est-timp în 15 și 16 Iulie n. c. în hotelul balnear dela Moneasa (Menyháza).

Convocînd la această adunare generală ordinară pe toți P. T. d-nii membri ordinari, fondatori și ajutători, ne permitem a invita la această festivitate a noastră și pe toți binevoitorii școlii noastre confesionale.

Pentru distragerea on. publică participant se va arangea în sîra de 15 Iulie n. concert împreunat cu dans, pe lângă prețul de intrare 80 or. de persoană și 3 corone de familie, în favorul bibliotecii reuniunii, despre ce se va da rațiociniul public.

D-nii membri și oșpeți, cari doresc a participa la prînzul comun (banchet), sunt respectuos rugați a se însinua la subscrisul secretar al reuniunii, cel mult pînă la 10 Iulie n. c. (Arad, Fejsze-utca) de unde eventual vor pute avé și bilete moderate pentru călătorii.

Arad, din ședința ordinară a comitetului central ținută la 15 Iunie n. 1899.

Pentru comitetul reuniunii:

Prof. Teodor Ceantea, Iosif Moldovan,
președinte. secretar.

Iuliu Groșorean,
cassar.

Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români Sălăgeni“ se va ține estimp la 16 Iulie st. n. în comuna Bănișor (A. Bán), la care a participa este invitat On. cler, inteligența, poporul și toți binevoitorii și iubitorii de înaintarea culturii naționale. Învățătorii însă în sensul statutelor sunt obligați a se prezenta.

Programa: După serviciul divin: Ședința I. 1) Deschiderea adunării prin președinte. 2) Cetirea protocolului adunării trecute și referarea despre efectuarea deciziunilor. 3) Cetirea ordinațiunilor dela forurile mai înalte. 4) Raportul anual despre activitatea „Reuniunii“. 5) Raport anual despre starea Cassei și bibliotecii. 6) Alegerea comisiunilor: a) pentru înscrierea membrilor noi, b) pentru încassarea taxelor restante și ofrandelor, c) pentru constatarea membrilor prezenți și absenți, d) pentru înscrierea membrilor la fondul funebral, e) pentru sorutarea Cassei, f) pentru cernerea propunerilor de probă și disertațiune. 7) Prelegerile practice, 8) Cetirea disertațiunilor.

Ședința II. după prînz: 9) Referarea comisiunilor esmise. 10) Propunerii diverse. 11) Defigerea locului adunării viitoare, 12) Alegerea membrilor cu propunerii practice și disertațiuni pentru adunarea viitoare. 13)

Alegerea comisiei pentru verificarea procesului adunării prezente. 14) Închiderea adunării.

Șimleul-Silvaniei, 27 Iun. n. 1899.

Alimpu Barboloviciu, Al. Fedorca,
vicar for. episc. al Silvaniei secretar.
și președintele reuniunii.

ECONOMIA

In ajunul secerișului.

Suntem în ajunul secerișului. Fiă-care dintre cei ce se indeletnicesc cu economia cîmpului, — și la noi în țără numărul acestora este cîvîșitor de mare, — așteptă cu inima strînsă să vadă o parte însemnată a rezultatului și ostenelelor muncii sale: secerișul.

Vorba e mai ales despre țeran. Țeranul, fiă mai cu stare, fiă mai puțin în putere, cum se ăice, își agonesce traiul vieții din munca agricolă săi. Aici își pune el toate nădejdele, aici zace capitalul său mult puțin cât îl are, de aici și numai de aici scote el isvorul material al vieții. Este prin urmare de-o netăgăduită însemnatate a vedé rezultatul la care a asodat un an de a rîndul, căci decă acest rezultat este îmbucurător și bun, bine le merge tuturor, decă e trist și slab, rîu le merge și acelora, cari nu-și câștigă traiul vieții cu plugul și cu sapa. Mai ales în țările agricole rodirile muncii țeranului sunt hotărîtore în cel mai mare grad pentru înflorirea, înaintea și bunăstarea publică materială, de unde urmază și progresul în toate celelalte ramuri, ca comerciul, industria, meserii de tot felul, cultură etc.

Durere, anul acesta a fost peste tot ăis nefavorabil pentru economii mari și mici. Au umblat vremuri nefavorabile: secetă prea multă și în urmă nenorociri elementare, cari în multe părți au nimicuit recolta rămasă în stare mai bună. Ploile mari, cari s'au descărcat în ăilele din urmă peste tot, au micșorat și mai mult nădejdele și, în genere vorbind, recolta din est-au nu va fi mai bună, decă anul trecut.

Secetei, care a domnit mai ales la noi în Ardeal, i-a urmat o temperatură de tot scădută: brumă, neguri dese și reci, în unele părți chiar și zăpadă și înghețuri, au pricinuit pagube nespuse de mari în sîmănturii. În a doua jumătate a lunii Iunie s'au descărcat asupra țării întregi ploile mari cari au mărit rîul, întru cât în unele ținuturi au început să strice rîu spicóselor rugina și alte bóle ale grînelor peste tot. Mai ales au suferit în urma acésta grănele de toamnă. După rapórttele ministeriului de agricultură 5—20% din grăne au îndurat pagube însemnate aproape în toate părțile țării. Mult a stricat și tăcunelă, care s'a ivit în spicósele de pe Altöld, ér negurile li-au făcut dór și mai rîu. Din pricina lor spicul sîcării n'a putut să se desvólte, multe au rămas sterpe. Nu s'a putut de asemenea desvólta nici spicul orzului și al ovésului.

În 16 comitate grindina și ploile torențiale au pricinuit pagube foarte mari; negurile au bîntuit în 27 de comitate; bruma a stricat mai ales în părțile de miază nopte ale Ungariei, apoi dincolo de Dunăre și în părțile de Sud. În 12 comitate sîmănturile au fost rîu stricate de fel și fel de insecte. Din 158 locuri se anunță, că rugina a pricinuit pagube mari.

Nu cu mult mai favorabilă este starea în ceea-ce privesc sîmănturile de păpușoi (cucuruz). Seceta nu li-a priit, nu li-a lăsat să resar și desvólte la timp, ér pe unele locuri li-a stricat

mult bruma, înghețul și acum în urmă ploile cu grindină.

Nutrețurile naturale, ca și cele artificiale, au suferit de asemenea.

Peste tot țis, starea economiei câmpului este hotărât mai nefavorabilă, decât în săptămânile trecute, și decât timpul nefavorabil va ține încă, trebuie să fim pregătiți la o scădere a speranțelor chiar și într'o recoltă mijlocie.

În astfel de împrejurări secerișul din țest an nu prea înveselește pe nimeni: nici pe cei dela țără, nici pe cei dela orașe.

Pilde și învățături.

Femeia săracă. Mulți oameni au căzut jertfă revoluțiunii franceze; între aceste nenumerate jertfe se afla și o nobilă cu numele Herbaudiere; ea era în temniță dimpreună cu o femeie săracă din satul ei.

„Dumnia-ta ești săracă, și cred, că pe d-ta nu te vor omori. Te rog, deci, primește această pungă cu galbeni. Aici este totă averea mea. Fiul meu, care este în florea vieții, se luptă pentru regele. Când se va reîntoarce la casa părintească, nu va afla în locul ei, decât numai niște ruine, surpături și vai! cât de bine îi vor prinde atunci acești bani!”

Femeia săracă luă banii și scăpă într'adever din temniță și de moarte. Intorcându-se înapoi în satul, unde se născuse, află toate celea nimicite și pustiite. Banii incredințați ei îi ascunse bine și îngrijea de ei, ca de lumina ochilor. Femeia a trăit mai mulți ani în lipsă și miserie, dăr de bani nu s'a atins, Dămne ferescce. Și ea putea face acosta, pentru-că, afară de bunul Dumnezeu, nimeni nu scia de banii incredințați ei. Ea și-a păstrat cinstea și era gata mai bine să mără de fome, decât să înstrăineze ceva din banii.

După mai mulți ani fiul nobilei omorite se întorse acasă; aici află însă toate celea arse, pustiite și nimicite.

Audând femeia săracă de sositrea lui, se duse îndată la el și predându-i banii incredințați, îi duse: „Ere iertata și dulcea d-tale mamă, și-a adus aminte de d-ta și în orele din urmă ale vieții sale, și mi-a incredințat această pungă cu bani, ca să ți-o predau; poftesce aici ai, ce este al D-Tale”. Din pungă n'a lipsit nici un galben, deși biata femeie a avut să se lupte în timpul reșmirței cu multe necasuri și cu multă miserie. Ea a prețuit însă cinstea mai mult decât banii.

Așa trebuie să facă ori-ce om.

MULTE ȘI DE TOTE.

Judecata caprei.

Un Arab băgase de semă, că i-se furase un ban de aur. El era sigur, că hoțul trebuie să fiă vre-un om de ai casei. Deși bănuia pe toți, însă nu putea spune nimănui, că e hot. Chemă pe înserate pe toți servitorii și le duse:

— Astă sără o să vă judece capra. Să sciiți însă, că e o capră vrăjită, adause el cu glas tremurător și serios; când un vinovat îi pune mâna pe spinare, capra lasă pe mână o dungă neagră.

Sera, arabul porunci servitorilor să între rând pe rând într'un cort întunecat, unde era legată capra. Fiă-care trebuia să-și trecă mâna pe spinarea animalului; dăr stăpânul avusese grijă, să o frece în taină cu pulbere de cărbune.

În picioare la căți-va pași de cort, stăpânul se uită la mâinile celor ce eșau

dinăuntru. Se înfricoșase cu toții vedându-și mâinile negrite. Un singur servitor își arătă cu mândria mâna sa, rămasă albă.

Dăr stăpânul îi duse:

— Tu ești hoțul; căci, singur, n'ai îndrăsnit se atingi spinarea caprei, care înegresce mâinile vinovate. Scote banul!

POSTA REDACȚIUNEI.

D-lui (+) în Gherla. Despre opul „Amintiri din Grecia” s'a scris în nr. 122 al țiarului nostru, așa că anunțarea d-vostă pare de prisos. O recensiune mai amănunțită și de interes pentru cetitori ar fi însă binevenită.

D-lui Al. P. în O.-D. Până nu vom ceti manuscrisul, nu ne putem pronunța asupra lui. Pentru cazul de a-l țipări în broșuri, trebuie să arătați, în câte exemplare doriți a-l țipări.

D-lui S. L., Mischiu. Ceea ce ni-ați trimis este o reclamă, care nu se pte publica, decât în partea taxabilă a țiarului.

Căendarul săptămânei.

IUNIE. are 30 zile. CIREȘAR.

Table with 3 columns: Zilele, Căend. Iul. v., Căend. Gregor. Rows include Dum, Lun, Marț, Mer, Joi, Viner, Săm.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 30 Iunie 1899.

Table with 4 columns: Măsura sau greutatea, Calitatea, Valuta austr. (fl. cr.). Rows include 1 H. L., 1 kilă, 100 kil.

Bursa de București.

din 29 Iunie n. 1899.

Table with 4 columns: Valori, Do. bândă, Scad. cup., Cu bani gata. Rows include Renta a portisabilă, Oblig. de Stat, Banca Rom. ult. div. fr. 12.31, Banca Națion. ult. div. 86.—, Banca agricolă, Dacia-România nit. div. 35 le, Naționali de asig. ult. div. 43 le, Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30, Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l., Soc. Rom. de Hârtie ult.—, „Patria” Soc. de asig. ult. d. 4 lei, Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0, „” 2 em. u. d. 0, Soc. de fur. militare u. d. 60 lei, „Bistrița” soc. p. f. hârtii 30, Societ. p. const. de Tramways 20 franci aur

SCOMPTURÎ:

Table with 4 columns: Banca naț. a Rom, Avansuri pe efecte, Casa de Depuneri, Londra, Viena, Paris, Peterseurg, Berlin, Belgia, Elveția.

Cursul locurilor private

din 27 Iunie 1899.

Table with 3 columns: Locul, comp., vînd. Rows include Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, Insbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palffy, Crucea roșie austr., etc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Iunie 1899.

Table with 2 columns: Instrumente financiare, Valori. Rows include Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Iulie 1899.

Table with 2 columns: Instrumente financiare, Valori. Rows include Bancnota rom. Cump. 9.42 Vînd. 9.45, Argint român. Cump. 9.40 Vînd. 9.44, etc.

Table with 2 columns: Instrumente financiare, Valori. Rows include Ruble Rusesei Cump. 126.75 Vînd. —, Mărci germane Cump. 58.75 Vînd. —, Lire turcesci Cump. 10.70 Vînd. —, Scris. fonc. Albina 5% 101.— Vînd. 102.—

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 25 Iunie de 46,606 capete, la 26 Iunie au intrat 479 capete și au eșit 520 capete rămânând la 27 Iunie, un număr de 46 575 capete.

Se notază marfa: ungrăescă veche grea dela 40— cr. până la 40 1/2 cr. marfă ungrăescă tinără grea dela 41 1/2 cr. până la 42 1/2 cr. de mijloc dela 42 1/2 cr. până la 43— cr. ușoră dela 43— cr. până la 44— cr.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Nr. 2329—1899.

PUBLICAȚIUNE.

De vreme-ce gunoiul de casă prin substanțele sale espuse putrediciunii infectează mai mult aerul și prin aceea periclitază salubritatea publică, de aceea se provocă toți proprietarii séu administratorii de case, ca cu 1 Iulie a. c. începând, să dispună adunarea gunoiului de casă în rezervorii bine închise, îngrijindu-se ca gunoiul acesta astfel adunat să se care după aceea din rezervorii.

Transportătorii acestui gunoiu se deobligă, ca pentru transportare să folosescă caré bine construite și provădute cu coperiș.

Contra-făptuitorii se pedepesc în sensul §. 125 al art. de lege XL. din 1879.

Brașov, 5 Iunie 1899.

2—3. Căpitănatul orașenesc.

TELEGRAM.

Mare asortiment de încălțăminte

pentru bărbați, dame, băieți și copii.

Ghete cu șinore elastic și cu nasturi, cel mai nou fason franțuzesc și englezesc.

Noutățile cele mai fine de galanterie.

Prețuri originale.

Au sosit ghete negre și colorate dela renumitele fabrici privilegiate

Fondată în 1877. S. E. & H. MICHELSTÄDTER Fondată în 1877.

VIENA, Leitomischl, și Wlassin.

Mare asortiment de ghete pentru bărbați „Triumph-Schuhe” patentate. Ce pte fi mai bun și practic în lume.

Încălțatul și desculțatul lesne. Incheie elastic. Patentate în toate statele din Europa.

Garantie pentru material și durabilitate. Dela 5 fl. în sus. Singură vîndare la Filială, Strada Porții Nr. 16 (Hotel Baross).

Se execută ori și ce reparaturî prompt și solid. Tot solul de ghete se curăță pe cale chimică.

Se trimite la toate stațiunile, și în România cu rambursă. La comande peste 20 fl. franco de porto. — Prețuri curențe gratis și franco.

Se garantează pentru lucru solid și durabil.

După faime lățite de concurență rog On. public a face o încercare spre a se convinge, că susnumita fabrică dela fondarea ei numai prin soliditate și-a câștigat un renume în lume, precum și în România. În filialele fabricii prețurile sunt imparate pe talpa ghetei, astfel că străinii sunt feriți de a plăti mai mult.

Rugându-mă de o cercetare numără, sunt cu totă stima

Iosif Stauber,

conducătorul filialei, Strada Porții (Hotel Baross) Nr. 16.

667,10—3.

Cofeteria Seidel.

In toate Duminicile se capeta
Inghetata,

preparata din „Ananas“ prospet din floreria, 1/2 portione **10 cr.** combinata cu Vanile, fragi, ori cafea **15 cr.** Inghetata fara Ananas 1/2 portione **6 cr., 1 portione 12 cr.**

De vëndare.

O casa mare in Brasovul vechiu Strada Lunga Nr. 35—37, cu doue pravalii, curte mare si gradina, este de vëndare din mana libera.

Amatorii a se adresa la proprietarul, care locuiesce tot acolo. Tot acolo este si o casa Wertheim de vëndare.

1-6,423.

M-me Czartoryjski

specialista in ale Massagiului, esaminata de profesorul Dr. I. Hasle din Viena, dela anul 1890 facend praxa in cele mai renumite localitati de cura si bai, intre altele in ultimii doi ani la baile Herculane ca conducetore a curei de massage, s'a stabilit in Brasov, Str. Sf. Nicolae/B nr. 4 Pentru sezonul de vara se recomanda onor. Dame.

1-3,626.

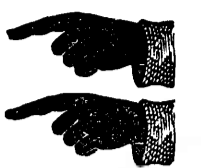
UN INVATECEL, din casa buna, care cunoste limbile patriei si are 3-4 clase gimnasiale, se primesce in pravalia de moda la firma successorului M. L. & Laszlo

Iuliu Popp
Brasov

Marele magazin de incaltaminte a lui

I. Sabadeanu in Brasov,

(Nr. 10) Strada Portii (Nr. 10),

care prin soliditatea sa in curs de 30 de ani, de cand exista pe piata Brasovului, si a castigat in tota Austro-Ungaria si Romania un renume bun. Recomanda onor. public

marele assortiment de incaltaminte, garantate de solide si moderne,

pentru **bărbați, dame și copii**, pentru **mire și mirăsă** pentru dans, gimnastică, casă și pentru atelier (lucrătoare) etc. etc. toate cu prețuri foarte moderate, ce se poate vedea, din consemnarea prețurilor câtorva articuli precum urmază:

Pentru bărbați:

Ghete de pele vachs, tari, in cuie lucrate cu guma	d. la fl. 2.95 in sus
" " " " in besatzuri, cu s. fara nast.	fl. 3.50 "
" " " " " " " " cu sinore	fl. 4. — "
" " " " " " " " seu postav si cu pele in jur de iarna	fl. 4.50 "
" " " " " " " " lac rus.	fl. 5. — "
" " " " " " " " de manuse lac de salon fine dela	fl. 4.80 "
" " " " " " " " vachs franțuz. cusute in besetz fine	fl. 5.50 "
Pantofi de pele vachs in cuie lucrate	fl. 3. — "
" " " " galbene	fl. 3.60 "
" " " " lac salon fine cusute	fl. 4.50 "
Cisme lungi de pele juft rus. talpa dubla	fl. 7.50 "
" " " " de postav de stiria cu pele in jur	fl. 7.50 "
" " " " de drum peste ghete de purtat, din postav	fl. 4. — "
" " " " de copii mic fl. 2.60, de copii mari	fl. 2.80 "
Galoci de bărbați de Viena fl. 2.— rusesc	fl. 2.80 "
Șoșoni " " " " fl. 3.80	fl. 4.80 "
Pantofi pentru gimnast. cu talpa de guma rus.	fl. 1.25 "
" " " " de panza rusescă grosă cu talpa de pele	fl. 1.20 "
in tinte lucr. panza neagra seu cafenie cu verfur	fl. 1.20 "
Pantofi de casa de pele ori pasla, de stofa	fl. 1. — "

Pentru dame:

Ghete de pele patentă seu vițel in besatz cu guma dela	fl. 2.85 in sus
" " " " Gems " " " " besatz cu	fl. 3.80, "
" " " " " " " " virturi de lac dela	fl. 3.50 "
" " " " " " " " in bes. cu sinore	fl. 4. — "
" " " " " " " " nasturi	fl. 4.50 "
" " " " " " " " manuse cu lac salon in jur, fine	fl. 2.50 "
Pantofi de pele tari pentru strada in cuie	fl. 2.60 "
" " " " galbena	fl. 1.80 "
" " " " fine pentru dans usore	fl. 2.20 "
" " " " de lac salon pent. dans usore	fl. 2.50 "
" " " " atlas seu matasa alba pen. mirese	fl. 3.20 "
" " " " lac cu spangen pentru strada	fl. 1.20 "
" " " " pentru gimnastică negri seu cafenie talpa de guma dela	fl. 1.10 "
" " " " de panza rus. grosa, neagra seu cafenie in cuie p. gymn. strada si atelier dela	fl. —.90 "
" " " " pentru casa, de stoffe de pasla, de pele	fl. 2.80 "
Ghete de Brunel cu guma	fl. 2. — "
Pantofi de " " Sialon cu sinore si lac	fl. 2.60 "
Ghete de pele pentru fetite mai mari	fl. 1.60 "
" " " " mic	fl. 1.20 "
Pantofi de copii dela 40 cr., 65 cr., 85 cr.	fl. 1.20 "

Mare alegere in incaltaminte de baieti, fete și copii, in diferite colori, forme, calitati, cu prețuri reduse.

Specialitati incaltaminte de luc fabricate: Viena, Carlsbad, Paris, Berlin, Petersburg, etc. din pele Chevreau, Vachs, si din Lac de salon, in diferite colori si facon modern, se afla in mare alegere si se poate comanda si dupa masura directe din aceste fabrici.

Depozitul de Galoci și Șoșoni de guma rusescă, al celei mai renumite fabrica de guma din Petersburg, se afla pentru tot Ardealul numai la sus numita firmă, unde se vinde fie-care pãreche sub garanțã, pentru durabilitate cu preț moderat.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și se efectuează prin un maeștru dibaci cu promptețã.

Comanda din afarã de Brasov se efectuează prompt, insã numai cu rambursã; incaltaminte neconvenabile se primesc francat inapoi spre schimbare, eventual se inapoiazã valoarea. — La comande din afarã trebuie urmãtoarele arãtat: de ce preț? din ce pele? ce formã? ascuțit seu rotund? in besetz seu simplu? cu talpa grosã seu subțire. Ca măsurã se poate trimite un papuc vechiu cu posta ca: „Muștrã fara valoare“ cu 5 cr. De ajuns este și arãtarea Numãrului incaltaminte, care cumpãrãtorul de obicei procurã din pravalia de incaltaminte. Altcum poate ori și ce laic lua măsurã piciorului cu centimetru seu cu o fãșia de hãrtia măsurãnd partea piciorului pe din nãtru dela mijlocul cãlcãiului pãnã la vãrfu degetului cel mare. peste talpe și degete, peste glesne, peste cãlcãiu și peste pulpe, trimițând aceastã măsurã prin epistolã se poate efectua comanda dupã dorințã.

Vin escelent, garantat curat,

„CONCORDIA“

societate comercialã pe acții,
Sibiu

pune in vëndare un
Vin escelent,

garantat curat, cu prețul de

40 cr. Litrul!!

!! Se potrivește admirabil cu ape minerale !!

A V I S!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face si renoi ori si cand dela 1-ma si 15 a fia-carei lui.

Domnii abonati se binevoiasca a arata in deosebi, cand voiesc la espedarea se li-se faca dupa stilul nou.

Domnii, ce se aboneza din nou se binevoiasca a scrie adresa la murit si sa arate si posta ultima. Administrat. „Gaz. Trans.“

Firmã fundatã in anul 1833.

Adolf Resch

Giuvaergiu

Brasov, Strada Portii Nr. 7.

Asortiment bogat

de giuvaericale, obiecte de aur și argint, ciasornice de buzunar elvețiane, assortiment foarte frumos.

Depozit de argintãrie finã Cristofi, argintãrie Alyau 1-a calitate din fabrica Brendorf, precum și argintãrie China calitate mai ieftinã.

Cumperãtura de obiecte vechi: de aur și argint, petri scumpe, margãritar, monede vechi și tot-felul de antichitãți. Suflat cu aur solid, cu argint, legal cu nicket, aramã pe cale electricã.

Tote reparaturile ce cad in bransa de sus, se esecuta ieftin și prompt.

— Gravuri in petrã și metal. —

Specialitate: Confectionare de obiecte bisericesci si arune: Candele, cãdelnițe, cruci, potire e c. etc.

— Brasov, Strada Portii Nr. 7. —

„Gazeta Transilvaniei“ cu numãrul a 5 cr. se vind la Strãria Nic. I. Ciurea și la Eremias Nepoții.